

Številka: 35432-19/2023-2570-10

Datum: 27. 2. 2026

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 120. člena v povezavi z dvanajstim odstavkom 119. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US), v upravni zadevi spremembe in uskladitve okoljevarstvenega dovoljenja zaradi preverjanja skladnosti naprave z Zaključki o BAT, na zahtevo upravljavca Jata Emona d.o.o., Agrokombinatska cesta 84, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Stojan Hergouth, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-17/2007-21 z dne 8. 6. 2009, spremenjeno z odločbo št. 35407-14/2011-20 z dne 26. 9. 2011 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje), izdano upravljavcu Jata Emona d.o.o., Agrokombinatska cesta 84, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec), za obratovanje naprave za intenzivno rejo perutnine Farma Duplica s proizvodno zmogljivostjo 342.300 mest (v nadaljevanju: naprava), ki se nahaja na zemljiščih v k.o. 1908 Podgorje, parc. št. 649/2, 649/3, 649/18, 649/19, 649/20 in 649/23, se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Točka 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se v celoti spremeni tako, da se glasi:

1. Obseg dovoljenja

Upravljavcu Jata Emona d.o.o., Agrokombinatska cesta 84, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave Farma Duplica (A1), v kateri se izvaja dejavnost intenzivne reje perutnine - nesnice – voliere s proizvodno zmogljivostjo 382.199 mest – na naslovu Korenova cesta 2, 1241 Kamnik, na zemljiščih v k.o. 1908 Podgorje, parc. št. 649/4, 649/5, 649/6, 649/7, 649/8, 649/9, 649/10, 649/11, 649/12, 649/13, 649/14, 649/15, 649/16, 649/17, 649/18, 649/19, 649/20, 649/21, 649/22, 649/23, 649/24, 649/25, 649/26, 649/27, 649/28, 649/29, 649/30, 673/1, 673/3, 673/4, 673/5 in 674/3.

Napravo A1 in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo naslednje nepremične tehnološke enote:

1. 6 hlevov za rejo kokoši nesnic v volierah s trakovi za gnoj:
Hlev A (N1) z nadstrešnico za gnoj iz hleva A (N1.1) in silosi 1-4, 52.000 mest,
Hlev B (N2) z nadstrešnico za gnoj iz hleva B (N2.1) in silosi 1-4, 28.944 mest (zgornja etaža) + 25.903 mest (spodnja etaža),

- Hlev C (N3) z nadstrešnico za gnoj iz hleva C (N3.1) in silosi 1-2, 81.820 mest,
Hlev D (N4) z nadstrešnico za gnoj iz hleva D (N4.1) in silosi 1-2, 81.820 mest,
Hlev E (N5) z nadstrešnico za gnoj iz hleva E (N5.1) in silosi 1-3, 56.612 mest,
Hlev F (N6) z nadstrešnico za gnoj iz hleva F (N6.1) in silosi 1-3, 55.100 mest.
2. Skladišče in manipulacija suhega gnoja – Podgorje I (N10), Sk2,
 3. Pakirni center (N11),
 4. Pralnica transportnih sredstev (N12),
 5. Transformatorska postaja (N13),
 6. Diesel električni agregat (N14),
 7. Skladišče embalaže – delavnica, Sk3,
 8. Skladišče embalaže – steljnik, Sk4,
 9. Skladišče embalaže in orodja z interno oznako stavbe »Hlev 5«, Sk5,
 10. Skladišče suhega gnoja in orodja z interno oznako stavbe »Hlev 10«, Sk6,
 11. Uprava farme,
 12. Skladišče vlažnega gnoja Sk1,
 13. Hladilna komora za začasno skladiščenje kadavrov SkO1.

2. Točka 2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1 Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja oziroma zmanjševanje emisij iz naprave

- 2.1.1. Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja mora upravljavec zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v zrak:
- tesnjenje delov naprav, zajemanje odpadnih plinov na izvoru, recirkulacija odpadnega zraka in druge ukrepe za zmanjšanje količine odpadnih plinov;
 - čim popolnejšo izrabo surovin in energije ter druge ukrepe za optimiranje procesov;
 - optimiranje obratovalnih stanj zagona, spremembe zmogljivosti in zaustavljanja ter drugih izjemnih pogonskih stanj in
 - redno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprave.
- 2.1.2. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja poleg ukrepov iz točke 2.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati tudi naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije celotnega prahu:
- pri obratovanju naprave, kjer se trdne snovi (krma, nastilj, gnoj) pretovarjajo, prekladajo ali prevažajo, uporabljajo, predelujejo, obdelujejo ali skladiščijo in zaradi gostote, zrnatosti, velikosti zrn, površinskih lastnosti, abrazijske neodpornosti, drobljivosti, sestave ali nizke vsebnosti vlage teh snovi, je potrebno preprečevati in zmanjševati emisijo snovi celotnega prahu in še zlasti razpršene emisije celotnega prahu iz naprave;
 - zmanjševati poti padanja pri iztresanju trdnih snovi;
 - pri pretovarjanju trdnih snovi prilagajati obratovanje naprave lastnostim trdnih snovi, zmanjševati nastavitvena dela in čiščenje, avtomatizirati pretovor in redno vzdrževati in čistiti naprave za pretovor;
 - popolnoma ali v pretežni meri zagotoviti zaprtje prostorov, kjer se trdne snovi pretovarjajo, prekladajo, prevažajo, skladiščijo in uporabljajo;
 - v zvezi z lastnostmi trdnih snovi zmanjševati število mest za pretovarjanje;
 - uporabiti zaprta prevozna sredstva in zaprte sisteme za natovarjanje in raztovarjanje trdnih snovi kot so vozila z zaprtimi vsebniki in v notranjem transportu zaprte transportne trakove, elevatorje ter polžaste vijake ali pnevmatske transporterje;

- zapirati brezkončne transportne trakove;
- prati in vzdrževati površine cest, po katerih vozijo vozila za prevoz trdnih snovi;
- zapirati vhodna vrata hlevov, v katera se dovažajo, uporabljajo ali odvažajo trdne snovi;
- zapirati ali tesniti mesta za pretovarjanje trdnih snovi;
- uporabiti zaprte sisteme za natovarjanje in raztovarjanje trdnih snovi (krma), pri čemer je treba zajeti izpodrinjen zrak v silosih, kamor se krma pretovarja, ter ga očistiti s filternimi vrečami;
- uporabiti silose z varovalnim sistemom pred prenapolnitvijo;
- omejiti hitrosti prevoznih sredstev na transportnih poteh;
- potrebno je redno čistiti in vzdrževati manipulativne površine;
- preprečevati in zmanjševati razpršeno emisijo prahu z rednim preventivnim čiščenjem tehnološke opreme in naprav;
- vse površine na lokaciji naprave morajo biti utrjene;
- zasaditi rastlinje ali zatraviti površine.

2.1.3. Upravlavec mora zagotavljati zmanjšanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) z:

- uporabo grobega materiala za nastilj (kot npr. leseni oblanci);
- ročnim nanosom nastilja pred in po potrebi med vselitvijo;
- uporabo sistema za hranjenje po želji;
- uporabo peletirane krme;
- uporabo skladišč za krmo (silosi), ki so opremljeni z oddušniki in filternimi vrečami;
- zasnovano in uporabo prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v hlevih.

2.1.4. Upravlavec mora zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav:

- uporabiti mora sistem nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste: krma se ne sme raztresati in voda se ne sme razlivali, tla za ležanje v volierah morajo biti rešetkasta brez iztrebkov; zagotavljati se mora zmanjševanje emisijske površine gnoja (kot npr. pod vsako linijo volier je nameščen transportni trak opremljen z opremo za prisilno prezračevanje gnoja); gnoj je treba pogosto odstranjevati in zagotavljati, da je nastilj stalno suh in pod aerobnimi pogoji;
- optimirati mora pogoje izpustov izstopnega zraka iz hlevov kot npr. s povišanjem odvoda v hlevu B, kjer se izvaja povečanje hitrosti prezračevanja skozi slemensko ventilacijo, z učinkovito postavitvijo zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka kot npr. vegetacijske ovire (grmovnice in drevesa), z dodajanjem preusmeritvenih pokrovov na izstopnih odprtinah tako, da se izstopni zrak preusmeri k tlom in usmeritev osi slemena z naravnim prezračevanjem prečno na prevladujočo smer vetra in
- pokritje gnoja med skladiščenjem kot je skladiščenje v pokritih in naravno prezračevanih prostorih s streho, obdani z vegetacijskimi ovirami za zmanjšanje hitrosti vetra okoli stavb za skladiščenje gnoja, kjer je gnoj predhodno sušen v tunelih nameščeni v hlevu.

2.1.5. Upravlavec mora zagotavljati zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz skladišča gnoja z zmanjšanjem razmerja med emisijsko površino in prostornino kupa gnoja tako, da se ga skladišči na vodo nepropustnih tleh stavbe za skladiščenje gnoja in obdan z vseh štiri strani z 1 m visoko betonsko steno.

2.1.6. Upravlavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) zagotavljati, da izvaja rejo nesnic z uporabo nebaterijske reje v volierah na nastilju in s transportimi trakovi za odstranjevanje gnoja enkrat do dvakrat tedensko, s

sušenjem z zrakom, pri čemer mora zagotavljati, da emisije amonijaka ne presegajo mejno vrednost, določeno v Preglednici 1 iz točke 2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

- 2.1.7. Upravlavec lahko kot gorivo v nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat (N14) iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja uporablja le plinsko olje D2.
- 2.1.8. Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat (N14) lahko obratuje samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike, pri čemer njegov obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno.

2.2. Mejne vrednosti emisij snovi v zrak

- 2.2.1. Mejna vrednost emisijskega faktorja (E_f) za določitev emisije amonijaka pri reji nesnic z uporabo nebaterijske reje – volier je določena v Preglednici 1.

Preglednica 1: Mejna vrednost emisijskega faktorja za emisije amonijaka iz hlevov

Parameter	Vrsta nastanitve	Mejna vrednost E_f (v kg NH_3 /mesto nesnice/ leto)
Dušik, izražen kot NH_3	nebaterijski sistem reje	0,06

2.3. Zahteve za obratovalni monitoring emisij snovi v zrak

- 2.3.1. Upravlavec mora zagotavljati monitoring emisije amonijaka v zrak kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak z masno bilanco na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem.
- 2.3.2. Upravlavec mora zagotavljati monitoring emisije celotnega prahu v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak na podlagi uporabe emisijskega faktorja.
- 2.3.3. Upravljavcu ni treba zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat (N14), katerega obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno in je namenjen samo za pogon zasilnega napajanja elektrike.

2.4. Obveznost predložitve poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa

- 2.4.1. Upravlavec mora oceno o letnih emisijah snovi v zrak, ki jo izdelava izvajalec obratovalnega monitoringa na podlagi ocene z izračunom letne količine razpršenih emisij amonijaka in celotnega prahu v zrak, poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.
- 2.4.2. Upravlavec mora kot priložo k oceni o letnih emisijah snovi v zrak iz točke 2.4.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja priložiti oceno z izračunom razpršenih emisij iz točke 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Iz ocene mora biti razviden način izračuna in podatki, ki so bili pri tem uporabljeni.

3. Za točko 3.1.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodata točki 3.1.9 in 3.1.10, ki se glasita:

3.1.9 Dvoriščna območja ter transportne poti morajo biti asfaltirane, pri čemer mora upravljavec zagotavljati suho čiščenje (brez odpadnih vod).

3.1.10 Upravljavec mora industrijske odpadne vode iz objekta pralnica vozil zbirati ločeno od padavinske odpadne vode, ki se odvaja s streh hlevov ter povoznih površin.

4. V točki 3.2.1 se navedba Gauss-Krügerjevih koordinat za iztok V1 nadomesti z navedbo koordinat: e in n tako, da se besedna zveza: »z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y=468209 in X=117614« nadomesti z navedbo: »s koordinatama e=46783 in n=118101«.

5. V točki 3.2.2 se navedba Gauss-Krügerjevih koordinat za iztok V2 nadomesti z navedbo koordinat: e in n tako, da se besedna zveza: »z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y=467943 in X=117535« nadomesti z navedbo: »s koordinatama e=467573 in n=118022«.

6. Za točko 4.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 4.1.2.a, ki se glasi:

4.1.2.a Upravljavec mora poleg ukrepov iz točke 4.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja uporabljati naslednje kombinacije tehnik za preprečevanje ali zmanjšanje emisij hrupa:

- zagotovitev ustrezne razdalje med napravo in občutljivimi sprejemniki,
- postavitve opreme čim dlje od občutljivih sprejemnikov,
- uporabo čim krajših cevi za dovod krme,
- postavitve posod in silosov za krmo tako, da se čim bolj zmanjša premikanje vozil po kmetiji,
- zapiranje vrat in večjih odprtih stavbe, zlasti med hranjenjem,
- upravljanje opreme s strani izkušenega osebja,
- izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi,
- upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi,
- uporaba transportnih trakov in polžnih transporterjev, polnih krme,
- uporaba tihe opreme, kot so visoko učinkoviti ventilatorji, kadar naravno prezračevanje ni mogoče ali zadostno,
- uporaba krmilnega sistema, s katerim se zmanjšuje stimulacija pred hranjenjem, kot so pasivni krmilniki za hranjenje po želji.

7. Točka 6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se v celoti spremeni tako, da se glasi:

6. Zahteve za ravnanje z gnojem

6.1. Upravljavec mora zagotoviti skladiščenje gnoja v pokritem Skladišču vlažnega gnoja Sk1, Skladišču in manipulaciji suhega gnoja – Podgorje I (N10), Sk2 ter Skladišču suhega gnoja in orodja z interno oznako stavbe »Hlev 10«, Sk6 z neprepustnimi tlemi, tako da ne pride do nenadzorovanega iztekanja in onesnaženja vode ali tal.

6.2. Upravljavec mora izvajati sušenje gnoja v tunelih za sušenje.

8. Za točko 6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 6.a, ki se glasi:

6.a. Okoljevarstvene zahteve v zvezi s preprečevanjem emisij snovi v tla in podzemne vode

6.a.1. Upravljavcu se potrdi prejem dokumenta Ocena možnosti za onesnaženje tal in podzemne vode za napravo iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, januar 2026, ki jo je izdelal upravljavec sam.

9. Točka 8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

8 Drugi ukrepi v zvezi z obratovanjem naprave

8.1 Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem, ki vključuje naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - (a) strukturi in odgovornosti;
 - (b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - (c) komunikaciji;
 - (d) vključevanju zaposlenih;
 - (e) dokumentaciji;
 - (f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - (g) programom vzdrževanja;
 - (h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - (i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - (a) monitoringu in merjenju;
 - (b) popravnim in preventivnim ukrepom;
 - (c) vodenju evidenc;
 - (d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS).

8.2 Upravljavec mora za preprečevanje ali zmanjševanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti zagotavljati:

- ustrezno lokacijo naprave in razporeditev dejavnosti v prostoru,
- izobraževanje in usposabljanje osebja,
- izvajanje načrta za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov,
- redne preglede, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme,
- da je sončna elektrarna s strani vzdrževalca električnih naprav strokovno vzdrževana,

- kar po SIS EN 13306 vsebuje: nadzor, vzdrževanje, popravila,
- da je sončna elektrarna redno pregledana glede požarne varnosti,
 - začasno skladiščenje poginulih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.
- 8.3 Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:
- zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin;
 - večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
 - dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin.
- 8.4 Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:
- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
 - uporabo odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza);
 - uporabo hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.
- 8.5 Upravljavec mora za učinkovito uporabo vode zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:
- evidentiranje porabe vode;
 - odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode;
 - izbiro in uporabo ustrezne opreme za pitje ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji);
 - redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo.
- 8.6 Upravljavec mora za učinkovito rabo energije zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:
- visoko učinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi,
 - optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja,
 - uporaba energijsko učinkovite razsvetljave,
 - uporaba naravnega prezračevanja.
- 8.7 Upravljavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo živali zagotoviti oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja.
- 8.8 Upravljavec mora enkrat na leto v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja zagotavljati spremljanje skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali, pri čemer mora zagotavljati, da skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za nesnice ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 6 in 7.

Preglednica 6: Mejna vrednost za skupni izločeni dušik, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni dušik, povezan z BAT (v kg izločenega dušika/mesto za žival/leto)
Skupni izločeni dušik, izražen kot N	Nesnice	0,8

Preglednica 7: Mejna vrednost za skupni izločeni fosfor, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT (v kg izločenega P ₂ O ₅ /mesto za žival/leto)
Skupni izločeni fosfor, izražen kot P ₂ O ₅	Nesnice	0,45

8.9 Upravljevec mora zagotoviti vodenje evidence naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- porabo vode;
- porabo električne energije;
- porabo goriva;
- število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini,
- porabo krme,
- proizvodnjo gnoja.

8.10 Upravljevec mora oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja, iz točke 8.7. izreka tega dovoljenja, skupno izločeni dušik in skupno izločeni fosfor iz točke 8.8 izreka tega dovoljenja in evidenco spremljanja parametrov iz točke 8.9 izreka tega dovoljenja poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v pisni obliki enkrat letno, najkasneje do 31. marca.

10. Točka 10.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

11. Točka 10.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

12. V celotni točki 11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedni zvezi »Agencijo RS za okolje« in »Agenciji RS za okolje« nadomestita z besedno zvezo »ministrstvo« oz. »na ministrstvo«.

13. Točka 12. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 5. 6. 2023 s strani upravljavca Jata Emona d.o.o., Agrokombinatska cesta 84, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec), prejelo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-17/2007-21 z dne 8. 6. 2009, spremenjeno z odločbo št. 35407-14/2011-20 z dne 26. 9. 2011 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) za obratovanje naprave, v kateri se izvaja dejavnost intenzivne reje perutnine (nesnic) s proizvodno zmogljivostjo 342.300 mest (Farma Duplica), ki se nahaja na lokaciji z naslovom Korenova cesta 2, 1241 Kamnik. Vloga je bila dopolnjena dne 22. 5. 2025, 29. 5. 2025, 5.11. 2025, 29. 1. 2026, 12. 2. 2026 in 26. 2. 2026.

Upravljavec je v vlogi zaprosil za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za sledeče spremembe, in sicer: preureditev reje kokoši nesnic iz baterijske reje in reje v obogatenih kletkah v rejo kokoši nesnic v volierah, gradnja novih hlevov E in F (tehnološki enoti N5 in N6).

Z nameravano spremembo se spreminja proizvodna zmogljivost, ki se poveča na 382.199 mest za perutnino, in sicer za 39.899 mest. Spremembe se nanašajo tudi na spremenjeno poimenovanje tehnoloških enot naprave ter parcelne številke.

Iz 10.3.1. točke 3. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US, v nadaljevanju: ZVO-2) izhaja, da je večja sprememba v obratovanju naprave, ki povzroča industrijske emisije, sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki ima lahko pomembne škodljive vplive na zdravje ljudi ali okolje. Za večjo spremembo v obratovanju naprave se šteje vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, zaradi katere se proizvodna zmogljivost naprave poveča tako, da dosega prag zmogljivosti iz predpisa iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, kadar je ta predpisan. Za primere naprav iz predpisa iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, za katere prag zmogljivosti ni predpisan, se za večjo spremembo v obratovanju naprave, ki povzroča industrijske emisije, šteje tudi vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave, ki ima pomembne škodljive vplive na zdravje ljudi ali okolje, kar ugotavlja ministrstvo za vsak primer posebej na podlagi predpisa iz šestega odstavka 90. člena tega zakona.

Ministrstvo ugotavlja, da se naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja uvršča v dejavnost 6.6.a iz Priloge 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22, v nadaljevanju: Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije), za katero je prag proizvodne zmogljivosti več kot 40.000 mest za perutnino.

Iz predhodno opisane spremembe izhaja, da se vloga nanaša na spremembo pogojev in ukrepov v delovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Tako ministrstvo ugotavlja, da nameravana sprememba ni večja sprememba glede na 10.3.1 točko 3. člena ZVO-2, ker se proizvodna zmogljivost naprave poveča za 39.899 mest, kar je pod pragom proizvodne zmogljivosti za perutnino, ki je navedena zgoraj. Navedena sprememba prav tako ne bo imela pomembnih škodljivih vplivov na zdravje ljudi ali okolje.

Na podlagi zgoraj navedenega ministrstvo ugotavlja, da nameravana sprememba glede na 10.3.1 točko 3. člena ZVO-2 ni večja, temveč da je treba zaradi nameravane spremembe spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju v skladu z 2. točko četrtega odstavka 119. člena ZVO-2.

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 105/20 in 44/22-ZVO-2), določa vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, in vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje.

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v točki A.IV.2 priloge 1 določa, da je predhodni postopek obvezen, kadar gre za objekte za intenzivno rejo živali z najmanj 10.000 in manj kot 60.000 mesti za kokoši.

Ministrstvo ugotavlja, da je bila naprava, v kateri se izvaja reja perutnine že predmet izdaje odločbe v predhodnih postopkih, kjer je navedeno, da upravljavcu ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja. Ministrstvo je dne 27. 5. 2024 izdalo odločbo št. 35431-85/2024-2570-9 za poseg: Postavitev novega hleva E z opremo za voljersko rejo kokoši nesnic, dne 24. 1. 2025 pa je izdalo odločbo št. 35431-260/2024-2570-9 za poseg: Postavitev novega hleva (F) z opremo za voljersko rejo kokoši nesnic.

Dvanajsti odstavek 119. člena ZVO-2 določa, da ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz sedmega odstavka 119. člena ZVO-2 v treh mesecih od vložitve popolne vloge, pri čemer se ne uporabljajo določbe 113., 114. in 122. člena tega zakona, razen če se okoljevarstveno dovoljenje spreminja glede na določbe iz 3. in 4. točke prvega odstavka 121. člena tega zakona.

Iz sedmega odstavka 119. člena ZVO-2 izhaja, da v primeru iz 2. in 3. točke četrtega odstavka 119. člena ZVO-2 upravljavec vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki mora vsebovati tiste sestavine iz drugega odstavka 112. člena ZVO-2, na katere se nameravana sprememba nanaša.

II.

V postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi predložene dokumentacije k vlogi in dopolnitev vloge, kot sledi v nadaljevanju.

Vloga je bila podana v obliki Obrazca IED vloge, kateremu je bila priložena naslednja dokumentacija:

- P1-JEDup-maj23, Poljuden opis obratovanja naprave,
- P2-JEDup-maj23, Najboljše razpoložljive tehnike in Zaključki o BAT, maj 2023, upravljavec sam, s prilogami:
 - Politika varstva okolja družbe z oznako »A2-dobra ekološka praksa-JEDup-maj23«,
 - Plan izobraževanja družbe z oznako »A2-plan izobraževanja-JEDup-maj23«,
 - Plan investicij družbe z oznako »A2-plan investicij-JEDup-maj23«,
 - Načela vzdrževanja v družbi z oznako »A2-načela vzdrževanja-JEDup-maj23«,
 - pogodbe o predaji gnoja »A2-pogodbe o predaji gnoja-JEDup-maj23«,
 - Načrt za obvladovanje nesreč na območju farme Duplica »A2-načrt za obvladovanje nesreč-JEDup-maj23«,
- P31-JEDup-maj23, Identifikacija stavb in tehnoloških enot, maj 2023, upravljavec sam,
- P33-JEDup-maj23, Tehnologija proizvodnje, maj 2023, upravljavec sam,
- P34-JEDup-maj23, Skladiščenje, raba surovin in energije, maj 2023, upravljavec sam,
- P41-JEDup-maj23, Emisije v zrak, maj 2023, upravljavec sam,
- P42-JEDup-maj23, Emisije v vode, maj 2023, upravljavec sam, s prilogami:
 - Poročilo o občasnih meritvah emisije v vode, (A42-poročilo o monitoringu-maj23).
 - shema internega kanalizacijskega sistema na območju farme Duplica (A42-shema interne kanalizacije-JEDup-maj23, in

- shema priključitve Pralnice transportnih sredstev na interno kanalizacijo (A42-shema priključitve pralnice -JEDup-maj23),
- P43-JEDup-maj23, Emisije hrupa, maj 2023, upravljavec sam,
- A43-poročilo o hrupu-JEDup-maj23, Poročilo o določanju ravni hrupa v okolju z meritvami za Perutninsko farmo Duplica, št. 546-8/2013-1,
- P44-JEDup-maj23, Ravnanje z odpadki, maj 2023, upravljavec sam,
- P45-JEDup-maj23, Izredne razmere in nesreče, maj 2023, upravljavec sam,
- A45-požarni red-JEDup-maj23,
- P51-JEDup-maj23, Stanje okolja, maj 2023, upravljavec sam,
- P52-JEDup-maj23, Ocenjevanje in vrednotenje vplivov farme Duplica na okolje, maj 2023, upravljavec sam,
- P53-JEDup-maj23, Ocena možnosti onesnaževanja tal in podzemne vode, maj 2023, upravljavec sam, s prilogami:
 - Tabela _1_seznam NS-JEDup-maj23,
 - Tabela _2_seznam_zadevnih_NS-JEDup-maj23,
 - Poročilo o pregledu tehničnih ukrepov za preprečevanje onesnaženja tal in podzemne vode - »A53-poročilo o pregledu tehničnih ukrepov-JEDup-maj23«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje Neporex – »A53-VL_Neporex-JEDup-maj23«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje Interkokaks – »A53-VL_INTERKOKASK-JEDup-maj23«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje CID-2000 – »A53-VL_cid_2000-JEDup-maj23«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje Ecocid S – »A53-VL_cid_2000-JEDup-maj23«,
 - varnostni list za deratizacijsko sredstvo DESANT parafinski bloki – »A53-VL_DESANT_PBloki-JEDup-maj23«,
 - varnostni list za deratizacijsko sredstvo Ratimor Brodifacum parafinski bloki – »A53-VL_RATIMOR_PBloki-JEDup-maj23«,
- T31-JEDup-maj23, Seznam stavb in Seznam tehnoloških enot,
- T34-JEDup-maj23, Skladišče rezervoarjev,
- T42-JEDup-maj23, Tabela 42: Iztoki in odtoki odpadnih vod.

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 22. 5. 2025 z naslednjo dokumentacijo:

- Obrazec IED vloge,
- P1-JEDup-marec25, Poljuden opis obratovanja naprave,
- P2-JEDup-marec25, Najboljše razpoložljive tehnike in Zaključki o BAT, marec 2025, upravljavec sam, s prilogami:
 - Politika varstva okolja družbe z oznako »A2-dobra ekološka praksa-JEDup-marec25«,
 - Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih voda za I. 2012, št. 72-30/13, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto z oznako »A2-monitoring odpadnih vod-JEDup-marec25«,
 - Načela vzdrževanja v družbi z oznako »A2-načela vzdrževanja-JEDup-marec25«,
 - pogodbe o predaji gnoja »A2-pogodbe o predaji gnoja-JEDup-marec25«,
 - Načrt za obvladovanje nesreč na območju farme Duplica »A2-načrt za obvladovanje nesreč-JEDup-marec25«,
 - PZI za Hlev E-JEDup-marec25,
- P31-JEDup-marec25, Identifikacija stavb in tehnoloških enot,
- P33-JEDup-marec25, Tehnologija proizvodnje,
- P34-JEDup-marec25, Skladiščenje, raba surovin in energije,
- P41-JEDup-marec25, Emisije v zrak,

- P42-JEDup-marec25, Emisije v vode, s prilogami:
 - shema internega kanalizacijskega sistema na območju farme Duplica (A42-shema interne kanalizacije-JEDup-marec25, in
 - shema priključitve Pralnice transportnih sredstev na interno kanalizacijo (A42-shema priključitve pralnice -JEDup-marec25),
- P43-JEDup-marec25, Emisije hrupa,
- A43-poročilo o hrupu-JEDup-marec25, Poročilo o določanju ravni hrupa v okolju z meritvami za Perutninsko farmo Duplica, št. 546-8/2013-1, marec 2013,
- P44-JEDup-marec25, Ravnanje z odpadki,
- P45-JEDup-marec25, Izredne razmere in nesreče,
- A45-požarni red-JEDup-marec25,
- P51-JEDup-marec25, Stanje okolja,
- P52-JEDup-marec25, Ocenjevanje in vrednotenje vplivov farme Duplica na okolje,
- P53-JEDup-marec25, Ocena možnosti onesnaževanja tal in podzemne vode, marec 2025, upravljavec sam, s prilogami:
 - Tabela _1_seznam NS-JEDup-marec25,
 - Tabela _2_seznam_zadevnih_NS-JEDup-marec25,
 - Poročilo o pregledu tehničnih ukrepov za preprečevanje onesnaženja tal in podzemne vode - »A53-poročilo o pregledu tehničnih ukrepov-JEDup-marec25«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje Neporex – »A53-VL_Neporex-JEDup- marec25«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje Interkokaks – »A53-VL_INTERKOKASK-JEDup- marec25«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje CID-2000 – »A53-VL_cid_2000-JEDup-marec25«,
 - varnostni list za sredstvo za razkuževanje Ecocid S – »A53-VL_cid_2000-JEDup- marec25«,
 - varnostni list za deratizacijsko sredstvo DESANT parafinski bloki – »A53-VL_DESANT_PBloki-JEDup-marec25«,
 - varnostni list za deratizacijsko sredstvo Ratimor Brodifacum parafinski bloki – »A53-VL_RATIMOR_PBloki-JEDup- marec25«,
- T31-JEDup-marec25, Seznam stavb in Seznam tehnoloških enot,
- T34-JEDup-marec25, Skladišče rezervoarjev,
- T42-JEDup-marec25, Tabela 42: Iztoki in odtoki odpadnih vod.

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 29. 5. 2025 s potrdilom o plačilu upravne takse in z odločbama o predhodnem postopku št. 35431-260/2024-2570-9 z dne 24. 1. 2025 in št. 35431-85/2024-2570-9 z dne 27. 5. 2024.

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 5. 11. 2025 z naslednjo dokumentacijo:

- Opisni del poglavja 3.1 Obrazca IED vloge – »Identifikacija stavb in tehnoloških enot« z oznako datoteke »P31-JEDup-oktober25«;
- Tabela 31 – »Seznam stavb in Seznam tehnoloških enot« z oznako datoteke »T31-JEDup-oktober25«;
- Tabela 34 – »Seznam skladišč« z oznako datoteke »T34-JEDup-oktober25«;
- Opisni del poglavja 3.3 Obrazca IED vloge – »Tehnologija proizvodnje« z oznako datoteke »P33-JEDup-oktober25«;
- Opisni del poglavja 5.3 Obrazca IED vloge – »Ocena možnosti onesnaževanja tal in podzemne vode« z oznako datoteke »P53-JEDup-oktober25«;
- »Tabela 1 – seznam nevarnih snovi« z oznako datoteke »Tabela-1-Seznam-nevarnih-snovi_ZVO2-JEDup-oktober25«;

- »Tabela 2 – seznam zadevnih nevarnih snovi« z oznako datoteke »Tabela-2-Seznam-zadevnih-nevarnih-snovi_ZVO2-JEDup-oktober25«;
- »Poročilo o pregledu tehničnih ukrepov za preprečevanje onesnaženja tal in podzemne vode« z oznako datoteke »A53-poročilo o pregledu tehničnih ukrepov-JEDup-oktober25«;
- Opisni del poglavja 4.1 Obrazca IED vloge – »Emisije v zrak« z oznako datoteke »P41-JEDup-oktober25«;
- »Načrt za obvladovanje nesreč« z oznako datoteke »A2-načrt za obvladovanje nesreč-JEDup-oktober25« in
- Opisni del poglavja 2 Obrazca IED – »Najboljše razpoložljive tehnike in Zaključki o BAT« z oznako datoteke »P2-JEDup-oktober25«.

Upravljaivec je vlogo dopolnil dne 29. 1. 2026 z naslednjo dokumentacijo:

- Odgovor na poziv z dne 27. 1. 2026;
- Opisni del poglavja 3.1 Obrazca IED vloge – »Identifikacija stavb in tehnoloških enot« z oznako datoteke »P31-JEDup-januar26«;
- Tabela 34 – »Seznam skladišč« z oznako datoteke »T34-JEDup-januar26«;
- Opisni del poglavja 5.3 Obrazca IED vloge – »Ocena možnosti onesnaževanja tal in podzemne vode« z oznako datoteke »P53-JEDup-januar26«;
- Tabela 1 – seznam nevarnih snovi z oznako datoteke »Tabela-1-Seznam-nevarnih-snovi_ZVO2-JEDup-januar26«;
- Tabela 2 – seznam zadevnih nevarnih snovi z oznako datoteke »Tabela-2-Seznam-zadevnih-nevarnih-snovi_ZVO2-JEDup-januar26«;
- Certifikat o biorazgradljivosti sredstva za razkuževanje CID 2000 z oznako datoteke »A53-biorazgradljivost_cid_2000-JEDup-januar26«.

Upravljaivec je vlogo dopolnil dne 12. 2. 2026 z naslednjo dokumentacijo:

- Tabela 1 – seznam nevarnih snovi z oznako datoteke »Tabela-1-Seznam-nevarnih-snovi_ZVO2-JEDup-januar26-končna«;
- Tabela 2 – seznam zadevnih nevarnih snovi z oznako datoteke »Tabela-2-Seznam-zadevnih-nevarnih-snovi_ZVO2-JEDup-januar26-končna«.

Upravljaivec je vlogo dopolnil dne 26. 2. 2026 z naslednjo dokumentacijo:

- Načrt za obvladovanje nesreč na območju farme Duplica »A2-načrt za obvladovanje nesreč-JEDup-februar26«.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije upravne zadeve ugotovljeno, kot sledi v nadaljevanju obrazložitve.

Agencija Republike Slovenije za okolje je upravljavcu izdala okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-17/2007-21 z dne 8. 6. 2009, spremenjeno z odločbo št. 35407-14/2011-20 z dne 26. 9. 2011, za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, in sicer naprave za intenzivno rejo perutnine - Farma Duplica z zmogljivostjo 342.300 mest, ki se nahaja na lokaciji z naslovom Korenova cesta 2, 1241 Kamnik (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje).

Nameravana sprememba se nanaša na spremembo v obratovanju naprave za intenzivno rejo perutnine – reja nesnic na farmi Duplica (naprava A1), in sicer sprememba tehnologije reje iz baterijske reje in reje v obogatenih kletkah v rejo kokoši nesnic v volierah, gradnja novih hlevov E in F (tehnološki enoti N5 in N6), posodobitev hlevske opreme zaradi česar se bo povečala zmogljivost naprave A1 za 39.899 mest, in sicer iz obstoječih 342.300 mest na 382.199 mest.

Ministrstvo je upravljavcu izdalo odločbi o predhodnem postopku št. 35431-85/2024-2570-9 z dne 27. 5. 2024 in št. 35431-260/2024-2570-9 z dne 24. 1. 2025 za postavitev novega hleva (E) z

opremo za voljersko rejo kokoši nesnic in postavitev novega hleva (F) z opremo za voljersko rejo kokoši nesnic na zemljišču v k.o. 1908 Podgorje s parcelno št. 649/24, iz katerih izhaja, da za posege ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Upravljavec se je v vlogi za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja opredelil tudi do Izvedbenega sklepa komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231, v nadaljevanju: Zaključek o BAT) in v zvezi s tem predložil dokazila.

Naprava se nahaja na zemljiščih v k.o. 1908 Podgorje, parc. št. 649/4, 649/5, 649/6, 649/7, 649/8, 649/9, 649/10, 649/11, 649/12, 649/13, 649/14, 649/15, 649/16, 649/17, 649/18, 649/19, 649/20, 649/21, 649/22, 649/23, 649/24, 649/25, 649/26, 649/27, 649/28, 649/29, 649/30, 673/1, 673/3, 673/4, 673/5 in 674/3.

Napravo iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo še naslednje nepremične tehnološke enote:

1. 6 hlevov za rejo kokoši nesnic v volierah s trakovi za gnoj:
 - Hlev A (N1) z nadstrešnico za gnoj iz hleva A (N1.1) in silosi 1-4, 52.000 mest
 - Hlev B (N2) z nadstrešnico za gnoj iz hleva B (N2.1) in silosi 1-4, 28.944 + 25.903 mest
 - Hlev C (N3) z nadstrešnico za gnoj iz hleva C (N3.1) in silosi 1-2, 81.820 mest
 - Hlev D (N4) z nadstrešnico za gnoj iz hleva D (N4.1) in silosi 1-2, 81.820 mest
 - Hlev E (N5) z nadstrešnico za gnoj iz hleva E (N5.1) in silosi 1-3, 56.612 mest
 - Hlev F (N6) z nadstrešnico za gnoj iz hleva F (N6.1) in silosi 1-3, 55.100 mest
2. Skladišče in manipulacija suhega gnoja – Podgorje I (N10), Sk2,
3. Pakirni center (N11),
4. Pralnica transportnih sredstev (N12),
5. Transformatorska postaja (N13),
6. Diesel električni agregat (N14),
7. Skladišče embalaže – delavnica, Sk3,
8. Skladišče embalaže – steljnik, Sk4,
9. Skladišče embalaže in orodja z interno oznako stavbe »Hlev 5«, Sk5,
10. Skladišče suhega gnoja in orodja z interno oznako stavbe »Hlev 10«, Sk6,
11. Uprava farme,
12. Skladišče vlažnega gnoja Sk1,
13. Hladilna komora za začasno skladiščenje kadavrov SkO1.

Skladišče dizelskega goriva (SkR1) za pogon rezervnega električnega agregata (N14) sestavlja 800 litrska kovinska posoda z indikatorjem nivoja dizelskega goriva v posodi ter posebno električno črpalko za pretakanje dizelskega goriva, ki ima vgrajen sistem za varstvo pred prelivanjem. Volumen zadrževalnega sistema je 0,9 m³.

Skladišče SkR2 predstavlja mrežasti zabojnik za skladiščenje 12 jeklenk utekočinjenega naftnega plina (11 kg UNP v vsaki jeklenki) in se nahaja na parceli št. 649/23, k.o. 1908 Podgorje, in sicer na vzhodni strani objekta za skladiščenje in manipulacijo suhega gnoja – Podgorje I (tehnološka enota N10). UNP se uporablja za pogon viličarjev, namenjenih transportu blaga na območju naprave.

Stavbe z internimi oznakami Hlev 6, Hlev 7, Hlev 8, Hlev 9 in Hlev 11 niso vključene v seznam tehnoloških enot, ker se bodo porušile. Za rušitev stavb z internimi oznakami *Hlev 9* in *Hlev 11* je že pridobljeno gradbeno dovoljenje za rušitev, za rušitev preostalih treh hlevov (*Hlev 6*, *Hlev 7* in *Hlev 8*) pa se gradbeno dovoljenje za rušitev trenutno pridobiva.

Naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja obsega rejo kokoši nesnic v volierah s trakovi za gnoj v šestih hlevih z oznakami »Hlev A«, »Hlev B«, »Hlev C«, »Hlev D«, »Hlev E« in »Hlev F« (tehnološke enote N1, N2, N3, N4, N5 in N6) s silosi.

V hlevu z oznako »Hlev A« N1 z zmogljivostjo 52.000 mest so v pritličju in prvem nadstropju nameščene štiri vrste troetažnih volier.

Vzdolž spodnje etaže hleva z oznako »Hlev B« N2 z zmogljivostjo 25.903 mest so nameščene štiri vrste troetažnih volier. Vz dolž zgornje etaže hleva z oznako »Hlev B« N2 z zmogljivostjo 28.944 mest je nameščenih pet vrst troetažnih volier.

V hlevih z oznakami »Hlev C« N3 z zmogljivostjo 81.820 mest, »Hlev D« N4 z zmogljivostjo 81.820 mest, »Hlev E« N5 z zmogljivostjo 56.612 mest in »Hlev F« N6 z zmogljivostjo 55.100 mest je v pritličju in prvem nadstropju nameščenih šest vrst štirietažnih volier. Pod vsako od etaž volier je nameščen trak za izgnojevanje iztrebkov, ki vodi preko predaj do začasnega gnojišča ob hlevu pod nadstrešnico za gnoj. V volierah so nameščeni krmilniki, napajalniki, sedne letve, gnezdišča in sistem osvetljevanja.

Z nameravano spremembo se bosta baterijska reja v obogatenih kletkah in nebaterijska reja nadomestila z rejo v volierah, ki so opremljene s transportnimi trakovi za odgnojevanje. Nova tehnologija reje in nova hleva E in F (tehnološki enoti N5 in N6) bodo omogočili povečanje zmogljivosti, in sicer za 39.899 mest (iz 342.300 mest na 382.199 mest). Osvetljevanje je izvedeno z LED svetilkami. Hlevov ni potrebno ogrevati. Prezračevanje je izvedeno prisiljeno na principu podtlaka. Zrak vstopa bočno skozi fasadne odprtine ob eni vzdolžni steni hleva medtem ko ga ventilatorji sesajo iz hleva na nasprotni vzdolžni steni. Bočne odprtine so zaslonjene z loputami, ki se lahko ročno odpirajo ali pripirajo. Ventilatorji, ki so na nasprotni vzdolžni steni so stopenjsko regulirani glede na potrebe. Pri zgornji etaži hleva z oznako »Hlev B« (tehnološka enota N2) prezračevanje notranjosti hlevov temelji na principu slemenske ventilacije. Zrak vstopa v notranjost hleva skozi lopute, nameščene vzdolž obeh daljših stranic hleva in z izstopa skozi slemenske ventilatorje.

Krmilna oprema omogoča avtomatsko doziranje krme v krmilne žlebove, nipel napajalni sistem pa je opremljen s skodelicami, ki ulovijo kapljice vode in s tem preprečijo prekomerno močenje stelje.

Odgnojevanje poteka s transportnimi trakovi najmanj enkrat tedensko. Gnoj se predhodno osuši na vlažnost od 40 % do 50 % v tunelih za sušenje gnoja, ki so nameščeni na bočnih straneh hlevov, nato se transportira iz hlevov v začasno zadrževanje v pokrit in naravno prezračevan prostor nadstrešnic (N1.1 – N6.1). Gnoj s tal se ročno odstrani po zaključenem ciklusu reje.

Gnoj se izpod nadstrešnic sproti odvaža v objekt »Skladišče vlažnega gnoja« Sk1 (tu se gnoj skladišči do dosega zadostne sušine za kompaktiranje v pelete) ali pa neposredno v stavbo »Skladišče in manipulacija suhega gnoja – Podgorje I« N10 v nadaljnjo obdelavo - sušenje in pakiranje pred oddajo končnim uporabnikom.

Celotna količina gnoja, ki nastaja v hlevih farme Duplica, se tekom leta kompaktira (peletira) in se ga v različnih oblikah, pakiranega v 5, 15, 25, 30 ali 1000 l vreče, odda na trg kot proizvod. Odgnojevanje in sušenje gnoja poteka vse leto, neodvisno od sezone dopustnega gnojenja. S peletiranjem suhega gnoja se njegov volumen zmanjša na tretjino.

Proizvodnja reje kokoši nesnic poteka v enem ciklusu letno, ki traja okoli 328 dni. Med dvema ciklusoma sledi izhlevitev, čiščenje hlevov in razkuževanje ter vselitev novih kokoši nesnic.

Proizvedena kokošja jajca se iz hlevov transportirajo s pomočjo sistema transportnih trakov v sortirnico in pakirnico jajc (objekt z oznako »Pakirni center« N11).

Ocena možnosti onesnaženja tal in podzemne vode

Upravljavec je k vlogi predložil Oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode, januar 2026, ki jo je pripravil upravljavec sam (v nadaljevanju: Ocena možnosti onesnaženja).

Upravljavec se je v Oceni možnosti onesnaženja v skladu z 9. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, opredelil do skladiščenja, nastajanja, uporabe in izpuščanja nevarnih snovi v skladu s prvim odstavkom 10. člena iste uredbe.

Iz Ocene možnosti onesnaženja, ki jo je ministrstvo v točki 6.a.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja potrdilo, izhaja, da se na območju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne skladiščijo, proizvajajo ali izpuščajo zadevne nevarne snovi, se pa le-te na območju naprave uporabljajo; gre za insekticide oz. dezinfekcijska sredstva (Neporex 2 SG, Ecocid S in Interkokask), s katerimi se razkužuje hleve, hlevsko opremo in površine hleva ter skladišča gnoja in pakirni center. Iz Ocene možnosti onesnaženja izhaja, da se na območju naprave uporabljajo dieselsko gorivo in deratizacijska sredstva, ki sodijo med izjeme pri določevanju zadevnih nevarnih snovi, saj se uporabljajo za vzdrževanje stavb in tehnoloških enot, ter v nepremičnih motorjih z notranjim izgorevanjem za zasilno napajanje v trajanju manj kot 300 ur na leto in v rezervoarjih za gorivo v tovornih vozilih in delovnih strojih, ki se uporabljajo za njihovo delovanje.

Iz Ocene možnosti onesnaženja izhaja, da so bile prepoznane kot zadevne nevarne snovi (ZNS) naslednje zmesi: Neporex 2 SG (ZNS1), Ecocid S (ZNS2) in Interkokask (ZNS3). Nobena izmed teh snovi ne presega pragov iz Priloge 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, zato skladno s prvim odstavkom 12. člena iste uredbe priprava izhodiščnega poročila ni potrebna.

Količine ZNS ob uporabi na lokaciji so majhne. ZNS se na lokaciji naprave ne skladiščijo ali proizvajajo, ampak le uporabljajo. Glavni ukrep pred onesnaženjem tal in podzemne vode z ZNS je, da so vse površine ob hlevih in vozne površine asfaltirane, na lokaciji je na voljo absorbent. Iz Poročila o pregledu tehničnih ukrepov izhaja, da ni opaženih in tudi ne zabeleženih nikakršnih izpustov zadevnih nevarnih snovi na talne površine ali v tla in podzemno vodo zaradi uporabe sredstev za razkuževanje ali sredstev za deratizacijo, niti ni zabeleženih oziroma opaženih nikakršnih izpustov dizelskega goriva zaradi njegove rabe za pogon električnega agregata za rezervno električno napajanje hlevov. Pomemben ukrep je tudi dejstvo, da se ZNS na območju naprave ne skladiščijo, ampak se v originalni embalaži v le nujno potrebnih količinah na lokacijo naprave pripeljejo neposredno pred uporabo.

III.

Uporaba referenčnih dokumentov in zaključkov o BAT

Ministrstvo je izvedlo presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231, v nadaljevanju: Zaključek o BAT), in sicer:

- Splošnimi zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (BAT 1 – BAT 29) in
- Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine (BAT 31).

V nadaljevanju obrazložitve so podane ugotovitve ministrstva glede skladnosti obratovanja naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede uporabe najboljših razpoložljivih tehnik iz Zaključkov o BAT. Iz drugega odstavka 15. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki

povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22) izhaja, da ministrstvo izvede preverjanje skladnosti naprave z Zaključki o BAT v skladu z navodili iz Priloge 7 te uredbe.

Ministrstvo ugotavlja, da za obratovanje naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike opisane v BAT 9, BAT 12, BAT 16, BAT 17, BAT 18, BAT 20, BAT 21, BAT 22, BAT 26 in BAT 28, v Splošnih zaključkih o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, saj pri obratovanju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne nastaja gnojevka, gnoja se ne raztresa, objekti niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka in v bližini naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa in vonjav.

A. Splošni zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev

BAT 1: Sistemi ravnanja z okoljem

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 1 za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti reje perutnine je uvedba in izvajanje sistema ravnanja z okoljem, kar vključuje vse naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - a) strukturi in odgovornosti;
 - b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - c) komunikaciji;
 - d) vključevanju zaposlenih;
 - e) dokumentaciji;
 - f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - g) programom vzdrževanja;
 - h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - a) monitoringu in merjenju;
 - b) popravnim in preventivnim ukrepom;
 - c) vodenju evidenc;
 - d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS).
Za sektor intenzivne reje perutnine ali prašičev je BAT tudi, da se v sistem ravnanja z okoljem vključi:
 10. izvajanje načrta za obvladovanje hrupa;
 11. izvajanje načrta za obvladovanje vonjav.

Upravljavec izvaja sistem ravnanja z okoljem, in sicer sprejema programe ukrepov za izboljšanje okoljske učinkovitosti vseh sektorjev svoje dejavnosti ter izvaja nadzor nad njihovim izvajanjem. Prav tako zagotavlja, da se v okviru izvajanja vsake dejavnosti vzpostavi, dokumentira, izvaja,

vzdržuje in nenehno izboljšuje sistem okoljskega ravnanja v skladu s predpisanimi zahtevami ter določi način izpolnjevanja teh zahtev. Določeno ima tudi okoljsko politiko za celotno dejavnost s sprejemom načel dobre ekološke prakse, na podlagi katerih v okviru sistema okoljskega ravnanja zagotavlja, da okoljska politika družbe:

- ustreza naravi, obsegu in vplivom njenih dejavnosti, proizvodov in storitev na okolje;
- vključuje zavezanost za nenehno izboljševanje in preprečevanje onesnaževanja;
- vključuje zavezanost za izpolnjevanje veljavnih zakonskih zahtev in drugih zahtev, na katere je organizacija pristala in so povezane z njenimi okoljskimi vidiki;
- zagotavlja okvir za postavitve in pregled okoljskih splošnih in posamičnih ciljev;
- je dokumentirana, se izvaja in vzdržuje;
- so z njo seznanjene vse osebe, ki delajo za organizacijo ali v njenem imenu, ter
- je na voljo javnosti.

Upravljaivec ima vzpostavljena načela dobre ekološke prakse, ki so bila sprejeta junija 2022.

Upravljaivec izvaja letno finančno načrtovanje in naložbe, kar vodi k večji energetski in materialni učinkovitosti ter posredno k zmanjševanju obremenjevanja okolja. Letno sprejme upravljaivec plan izobraževanja in seznanja vse zaposlene o ciljnih in namenih programov izboljšanja proizvodnega postopka. Pri izvajanju vseh postopkov v okviru posameznih dejavnosti se zagotavlja, da se vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo programi za doseganje splošnih in posamičnih ciljev tako, da se določijo odgovornosti za doseganje splošnih in posamičnih ciljev za ustrezne funkcije ter na ustreznih ravneh znotraj organizacije in opredelijo sredstva ter časovni okviri, v katerih je treba doseči zastavljene cilje.

V okviru vseh dejavnosti se vodijo evidence, zlasti na tistih področjih proizvodnega postopka, kjer je večja verjetnost nastanka okvar ali nesreč, kar zmanjšuje tveganje za škodljive vplive na okolje. Celoten proizvodni postopek je v skladu s stanjem tehnike v okviru vseh dejavnosti računalniško spremljan in tudi avtomatsko upravljan v obsegu, ki zagotavlja zmanjševanje odstopanja od zelenega obratovanja. Program vzdrževanja opreme in instalacij se v posameznih obratih letno pripravi, sprejme in po potrebi revidira. Pri pripravi programov vzdrževanja se upošteva načela vzdrževanja, za vsak obrat pa je izdelan in sprejet Požarni red za primere nastanka požara.

Pri obratovanju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se izvajajo monitoringi. Procesne sestavine, ki imajo vpliv na okolje, se spremljajo tako, da se vodijo evidence o porabi in sestavi krme, o porabi vode v vsakem od hlevov ter o letni porabi elektrike. Izvaja se monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja, monitoring emisije amonijaka in prahu ter monitoring emisije hrupa.

Programi spremljanja in upravljanja proizvodnega procesa se v vseh enotah redno obnavljajo v skladu z ugotovitvami o izboljšanju proizvodnega procesa, prav tako se v vseh enotah evidence vodijo računalniško, evidence o izvedenih ukrepih pa pisno. Neodvisna revizija je integrirana v HACCP program za proizvodnjo krme. Letno se preverja stanje proizvodnega procesa s stanjem tehnike, preverjene in dostopne na trgu. Preverjanje je namenjeno predvsem nadzoru nad izvajanjem ukrepov okoljske politike in upoštevanju načel dobre ekološke prakse. Spremlja se razvoj čistejših tehnologij, spoznanja o novih čistejših tehnologijah so vgrajena v srednjeročne investicijske plane. Primerjalne sektorske analize pa se izvajajo z vidika rabe surovin in energije.

Obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami ni pričakovana glede na rezultate modelnega izračuna širjenja vonjav iz hlevov. Priprava in izvajanje Načrta za obvladovanje vonjav je ustrezen ukrep le za tiste primere, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami. Farma je locirana izven strnjene naselja in oddaljena več kot 400 m od bližnjih stavb zahodno od naselja Duplica in več kot 400 m vzhodno od naselja Podgorje.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike BAT 1 Zaključkov o BAT, in sicer elemente od točke 1 do točke 9. Kot izhaja iz točke I./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitve in vodenja sistema ravnanja z okoljem. Upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključkov o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa. Upravljavcu prav tako ni treba izvajati načrta za obvladovanje vonjav iz točke 11 BAT 1 Zaključkov o BAT, saj se naprava nahaja izven strnjenegega naselja.

BAT 2: Dobro gospodarjenje

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 2 za preprečevanje ali zmanjšanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti je uporaba vseh spodaj navedenih tehnik:

- a) Ustrezna lokacija naprave/kmetije in razporeditev dejavnosti v prostoru, da se:
 - zmanjša prevoz živali in materiala (vključno z gnojem),
 - zagotovi ustrezna oddaljenost od občutljivih sprejemnikov, ki jih je treba zaščititi,
 - upoštevajo prevladujoče podnebne razmere (npr. veter in padavine),
 - upošteva morebitna prihodnja možnost razvoja kmetije,
 - prepreči onesnaženje voda.
- b) Izobraževanje in usposabljanje osebja, zlasti v zvezi z:
 - ustreznimi predpisi, živinorejo, zdravjem in dobrobitjo živali, ravnanjem z gnojem, varnostjo pri delu,
 - prevozom in raztresanjem gnoja,
 - načrtovanjem dejavnosti,
 - načrtovanjem delovanja in ravnanjem v izrednih razmerah,
 - popravilom in vzdrževanjem opreme.
- c) Priprava načrta za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, kot je onesnaženje vodnih teles. To lahko vključuje:
 - načrt kmetije, na katerem so razvidni sistemi odvodnjavanja in vodni viri/viri odpadnih voda,
 - načrte ukrepanja za odziv na nekatere morebitne dogodke (npr. požar, puščanje ali sesedanje zbiralnika za gnojevko, nenadzorovano odtekanje s kupov gnoja, razlitje olja),
 - razpoložljivo opremo za ravnanje v primeru onesnaženja (npr. oprema za zamašitev odtokov v zemlji, zajezitev jarkov, plavajoče pregrade za primere razlitja olja).
- d) Redni pregledi, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme, kot so:
 - zbiralniki za gnojevko glede morebitnih znakov poškodb, razpadanja in puščanja,
 - črpalke, mešala, ločevalniki, odvodne naprave za gnojevko,
 - sistemi za dovajanje vode in krme,
 - prezračevalni sistem in temperaturna tipala,
 - silosi in transportna oprema (npr. ventili, cevi),
 - sistemi za čiščenje zraka (npr. v okviru rednih pregledov).To lahko vključuje higieno na kmetiji in zatiranje škodljivcev.
- e) Skladiščenje mrtvih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

Upravljavec pri reji uporablja tehnike ustrezne lokacije naprave, izobraževanja in usposabljanja osebja, načrte ukrepanja za odziv na morebitne dogodke kot je požar, rednega pregleda, popravil in vzdrževanja konstrukcij in opreme ter skladiščenja mrtvih živali, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

Naprava iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je umeščena v občini Kamnik, njen centroid pa je okoli 400 m zahodno od naselja Duplica ter več kot 400 m vzhodno od naselja Podgorje. V skladu z OPN Občine Kamnik se Farma Duplica nahaja znotraj prostorske enote »B 23 Jata«, katere rabo prostora podrobneje ureja »Odlok o OPPN za območje B 23 Jata« (Ur. l. RS, št. 53/10 in 70/2017). Območje »B 23 Jata« je v Duplici ob Korenovi cesti. Območja »B 23

Jata« severno in »B 25 Fructal«, »B 26 Polje« in »B 24 Sp. Stol«, južno ob Korenovi cesti so po dolgoročnem planu Občine Kamnik namenjena za proizvodnjo in skladišča.

Približno 270 m vzhodno od območja »B 23 Jata« poteka železniška proga Ljubljana - Kamnik. Stanovanjskih stavb v neposredni okolici območja »B 23 Jata« ni.

Območje »B 23 Jata« leži na nadmorski višini približno 355 m n.m. Okolica tega območja je pretežno ravnina, odprta v vse smeri brez večjih naravnih ovir v radiju 2.000 m od centroida tega območja.

Režim rabe prostora na območju prostorske enote »B 23 Jata« je podrobno predpisan z »Odlokom o OPPN za območje B 23 Jata«. Parcele območja »B 23 Jata« se nahajajo v vodovarstvenem območju in sicer v III. varstvenem pasu podzemne vode, v skladu z Odlokom o zavarovanju podtalnice Domžalsko - Mengeškega polja na območju občine Kamnik (UL SRS, št. 24/87).

Najbližje stanovanjske hiše so oddaljene od centroida farme Duplica okrog 400 m, in sicer od zahodne meje območja farme okoli 300 m (stanovanjske stavbe v naselju Podgorje) ter od vzhodne meje farme prav tako okoli 300 m (stanovanjske stavbe v naselju Duplica).

Letno se izvede en ciklus reje kokoši nesnic, ki traja 328 dni. Po preureditvi farme Duplica se izvaja reja kokoši nesnic v šestih hlevih farme Duplica (Hlev A, B, C, D, E in F; N1-N6) z zmogljivostjo 382.199 prostorov za nesnice.

Upravljavec izvaja ukrepe za zmanjšanje prevoza živali tako, da je prevoz živali omejen samo na čas zamenjave enega letnega ciklusa reje kokoši nesnic, zmanjšanje prevoza svežega gnoja pa se zagotavlja tako, da se prevaža gnoj iz hlevov v objekt z oznako Skladišče in manipulacija suhega gnoja – Podgorje I (N10) v največji možni meri osušen.

Ukrepi za zagotovitev ustrezne oddaljenosti od občutljivih sprejemnikov, ki jih je treba zaščititi, so bili izvedeni ob umestitvi objektov naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja v prostor tako, da je farma več kot 400 m oddaljena od stavb z varovanimi prostori. Ukrepi, ki se nanašajo na upoštevanje prevladujočih podnebnih razmer (npr. veter in padavine), so bili izvedeni ob načrtovanju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja s tem, da se je za rejo izbralo lokacijo, ki je glede prevladujočih podnebnih razmer primerna za izvajanje kmetijske dejavnosti. Ukrepi za preprečevanje onesnaženja vode se izvajajo v največjem možnem obsegu tako, da se voda uporablja samo za prehrano živali. Čiščenje hlevov in vzdrževanje skladiščnih prostorov za gnoj se izvaja izključno z mehanskimi metodami, tako da odpadna voda ne nastaja. Vsi prostori, ki so povezani z rejo, so prekriti, tako na lokaciji naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne nastaja onesnažena padavinska odpadna voda.

Upravljavec ima v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem osebja plan izobraževanja za celotno družbo Jata Emona d.o.o.

Pri reji ne nastajajo odpadne vode ali onesnažene padavinske vode, voda za prehrano pa se zajema iz javnega omrežja.

Za farmo Duplica je izdelan in sprejet Načrt za obvladovanje nesreč, v katerem so zajete naslednje nevarnosti: razlitje sredstev za razkuževanje ali raztros sredstev za deratizacijo zaradi nepazljivosti pooblaščenega osebja pri izvajanju razkuževanja oziroma deratizacije, pojav množičnega pogina živali, okvare opreme za polnjenje goriva v rezervoar rezervnega električnega agregata ali okvare na tovornih vozilih, vandalizem, požar v primeru okvar na elektroinštalacijah, napeljavi zemeljskega plina ali na sončni elektrarni.

Upravljavec ima za napravo iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja program pregledov, popravil in vzdrževanja konstrukcij in opreme, ki ga izdela letno ob zaključku preteklega leta za prihodnje leto, pri čemer se upošteva načela vzdrževanja, ki zajema redno vzdrževanje objektov, strojev in naprav ter sončne elektrarne na strehah hlevov.

Upravljavec poginule živali takoj, ko je možno, odda pooblaščenemu izvajalcu javne službe zbiranja stranskih živalskih proizvodov. Poginule živali upravljavec začasno skladišči v hladilni komori za kadavre, kjer sta dva tipska zabojnika, ki jih zagotavlja izvajalec storitev javne službe zbiranja stranskih živalskih proizvodov (firma KOTO), vsak prostornino 1 m³.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti iz BAT 2 Zaključkov o BAT.

BAT 3 in BAT 4: Nadzorovana prehrana

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 3 za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali je uporaba predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje eno od spodaj navedenih tehnik ali njihovo kombinacijo:

- a) Zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin.
- b) Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja.
- c) Dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin.
- d) Uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni dušik.

Upravljavec pri reji nesnic uporablja tehniko zmanjšanja vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin, tehniko večfaznega krmljenja s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja ter tehniko dodajanja nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin. Recepture za krmne mešanice za farmo Duplica izdelujejo tehnologi specialisti perutninske prehrane s pomočjo programa linearnega optimiranja. V tem programu so kot zahteve vnesene tudi potrebe posameznih kategorij in starosti živali po aminokislinah. Računalniški program izračuna linearno rešitev ob zadovoljitvi vseh minimalnih potreb po aminokislinah. Če minimalnih potreb po aminokislinah ni mogoče pokriti z beljakovinskimi profili razpoložljivih krmnih surovin, računalnik izpiše potrebne količine dodanih sintetičnih aminokislin. S tem se izogiba krmljenje presežnih (nepotrebnih) količin beljakovin in zmanjšuje količina zaužitega in izločenega dušika na najnižjo možno mero. V času reje se uporabljajo tri različna krmila, kot so: NSK 1 od 20. do 30. tedna starosti kokoši, NSK 2 od 30. do 40. tedna starosti kokoši in NSK 3 po 40. tednu starosti kokoši. Ta tri obdobja zaznamujejo predvsem padajoče potrebe kokoši po skupnih beljakovinah (18,70-17,95-17,02 g/dan), po fosforju (0,60-0,58-0,55 g/dan), po natriju (0,18-0,17-0,16 g/dan), po kloru (0,18-0,17-0,16 g/dan), po lizinu (0,88-0,84-0,80 g/dan) in metioninu (0,44-0,42-0,40 g/dan) ter po vseh ostalih neesencialnih aminokislinah in linolenski kislini. V istem obdobju pa narašča potreba kokoši po kalciju (4,10-4,40-4,50 g/dan). Računalnik izpisuje tudi recepture, ki poleg osnovnih komponent vsebujejo po potrebi tudi različne količine sintetičnih aminokislin. Pri proizvodnji jajc sta to metionin in lizin.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 3 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 4 za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali je uporaba predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje eno od spodaj navedenih tehnik ali njihovo kombinacijo:

- a) Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja.
- b) Uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza).
- c) Uporaba hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.

Upravljavec pri reji nesnic uporablja vse tri najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja. Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja je enako, kot je opisano v BAT 3.

Upravljavec uporablja odobrene krmne dodatke, in sicer encim fitazo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ter anorganske fosfate.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4 Zaključkov o BAT.

BAT 5: Učinkovita uporaba vode

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 5 za učinkovito uporabo vode je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Evidentiranje porabe vode.
- b) Odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode.
- c) Uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme.
- d) Izbira in uporaba ustrezne opreme (npr. nastavkov za sesanje, skodelic za napajanje, korit za vodo) za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji).
- e) Redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo.
- f) Ponovna uporaba neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje.

Upravljavec za učinkovito rabo vode uporablja tehniko evidentiranja porabe vode, tehniko odkrivanja in odprave morebitnega puščanja vode, tehniko izbire in uporabe ustrezne opreme za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji) ter tehniko rednega preverjanja in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo.

Za evidentiranje porabe vode je vsak od obeh hlevov opremljen z vodomernim števcem. Poraba vode v vsakem hlevu se beleži dnevno, poraba vode na celotni napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se popisuje mesečno. V primeru odstopa odčitane dnevne porabe vode od pričakovane dnevne vrednosti porabe v hlevu se preveri hlevska vodovodna napeljava. Ob nepojasneni razliki med vsoto hlevskih odčitkov in odčitkom centralnega vodomernega števca, se preveri razvod omrežja od vodomernega jaška do hlevov.

Napajanje nesnic poteka s pomočjo kapalk (niprolov), ki preprečujejo izgube, razlivanje in postajanje vode ter ob tem zagotavljajo vselej zadostne količine sveže vode za pokrivanje potreb nesnic. Linije kapalk so nameščene tako, da jih je mogoče dvigovati in spuščati ter s tem vedno

omogočiti lahek dostop do vode. Obratovanje kapalk (niplov) se redno preverja, linije kapalk pa se glede višine redno prilagajajo tako, da se vedno omogoči nesnicam lahek dostop do pitne vode.

Neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje upravljavec ne uporablja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito uporabo vode iz BAT 5 Zaključkov o BAT.

BAT 6 in BAT 7: Emisije odpadnih voda

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 6 za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Onesnažena dvoriščna območja naj bodo čim manjša.
- b) Čim manjša poraba vode.
- c) Ločevanje neonesnažene deževnice od tokov odpadnih voda, ki jih je treba očistiti.

Upravljavec za učinkovito zmanjšanje nastajanja odpadnih voda uporablja tehniko čim manjše onesnaženosti dvoriščnega območja ter tehniko ločevanja neonesnažene deževnice od tokov odpadnih voda, ki jih je treba očistiti.

Na napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne prihaja do onesnaženja dvoriščnega območja, ker se kokošji gnoj skladišči v pokritih prostorih (ob vsakem hlevu je prostor za začasno skladiščenje in natovarjanje gnoja z oznako »nadstrešnica za gnoj«), transport gnoja iz hlevov v objekt za skladiščenje in obdelavo (dodatno sušenje) kokošnjega gnoja (objekt »Skladišče in pakirnica suhega gnoja«, tehnološka enota N10) pa poteka s tvornimi vozili ob dnevih, ko ni nevarnosti za spiranje gnoja iz vozil zaradi padavin.

Voda se uporablja samo za pitje in za sanitarno uporabo. Pri čiščenju hlevov se voda ne uporablja. Čiščenje notranjosti hlevov ter opreme, ki je nameščena v hlevih, se izvaja izključno s postopkom suhega mehanskega čiščenja.

Pri reji nesnic ne nastajajo industrijske odpadne vode ali onesnažene padavinske odpadne vode. Padavinska odpadna voda se s streh objektov na območju farme vodi v ponikovalnice. Padavinska odpadna voda s parkirišč in manipulativnih površin se pred ponikanjem v tla očisti prek lovilnikov olj in usedalnikov.

Komunalna odpadna voda, ki nastaja na območju farme, nastaja zaradi uporabe zaposlenih za sanitarne namene. Komunalna odpadna voda se iz območja farme odvaja v javno kanalizacijo.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 6 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./3 izreka te odločbe je ministrstvo je v točkah 3.1.9 in 3.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda iz BAT 6 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 7 za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo je uporaba ene ali kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Odpadne pralne vode se odvajajo v namenski zbiralnik.
- b) Čiščenje odpadnih voda.
- c) Razprševanje odpadnih voda, npr. z uporabo namakalnih sistemov, kot so razpršilnik, prevozni namakalni stroj, cisterna in injektor s centralnim dovajanjem.

Na napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja industrijska odpadna voda nastaja samo v objektu pralnice vozil, v kateri se perejo vozila za razvoz peletiranega gnojila Bogatin, vozila za prevoz kokoši in vozila za prevoz krmil, ki jih poseduje farma, ter povratna embalaža (palete) za prevoz navedenih stvari. Letna količina odpadne vode iz pralnice vozil je izredno

majhna in se giblje okrog 550 m³. Komunalna odpadna voda se iz območja farme odvaja v javno kanalizacijo.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki b) BAT 7 Zaključkov o BAT.

BAT 8: Učinkovita raba energije

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 8 za učinkovito rabo energije na kmetiji je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Visokoučinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi.
- b) Optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja, zlasti tam, kjer se uporabljajo sistemi za čiščenje zraka.
- c) Izolacija sten, podov in/ali stropov bivalnih prostorov živali.
- d) Uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.
- e) Uporaba izmenjevalnikov toplote. Uporabi se lahko eden od naslednjih sistemov:
 1. zrak-zrak;
 2. zrak-voda;
 3. zrak-zemlja.
- f) Uporaba toplotnih črpalk za rekuperacijo toplote.
- g) Rekuperacija toplote pri ogrevanih in hlajenih tleh z nastiljem (kombinirani sistem).
- h) Uporaba naravnega prezračevanja.

Upravljavec za učinkovito rabo energije uporablja tehnike visokoučinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi, optimizacije ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter tehniko uporabe energijsko učinkovite razsvetljave.

Upravljavec zaradi večje gostote prostorov za nesnice pri reji v volierah v hlevih z oznakami »Hlev A«, »Hlev B«, »Hlev C«, »Hlev D«, »Hlev E« ter »Hlev F« (tehnološke enote N1, N2, N3, N4, N5 in N6) občasno izvaja evaporacijsko hlajenje z namenom, da je temperatura v notranjosti hlevov vedno okoli priporočene temperature za rejo kokoši nesnic 24 °C.

Na farmi Duplica se sistemi za čiščenje zraka ne uporabljajo, prezračevalni sistem hlevov pa je avtomatsko krmiljen tako, da je temperatura notranjosti hlevov stalno okoli priporočene temperature za rejo kokoši nesnic 24 °C.

Pri nastavitvi parametrov avtomatskega upravljanja prezračevalnega sistema se na farmi Duplica upoštevajo zahteve v zvezi z dobrobitjo živali, to je, da je koncentracija onesnaževal (predvsem delcev) v notranjem zraku hlevov v dopustnih mejah in je temperatura ustrezna za rejo kokoši nesnic. Za prezračevanje notranjosti hlevov sta uporabljeni dve stopnji ventilatorjev, ki obratujejo z najmanjšo mogočo specifično porabo energije. Ventilatorji, ki služijo prezračevanju hleva, so frekvenčno regulirani in delujejo vedno na spodnji meji zahtev po prezračevanju.

Stene in stropi hlevov na farmi Duplica niso dodatno toplotno izolirani, ker pri reji kokoši nesnic ni potrebe po dodatni toploti in je živa masa kokoši nesnic zadostna kot vir toplote v hlevih.

Za razsvetljavo notranjosti hlevov, ki se izvaja 8 ur dnevno, se uporabljajo varčne žarnice. Energijska učinkovitost razsvetljave je dosežena z zamenjavo običajnih volframovih žarnic ali drugih nizko učinkovitih žarnic z energijsko učinkovitejšimi fluorescenčnimi in natrijevimi svetilkami, osvetlitev hlevov pa je mogoče krmiliti z zatemnilniki za prilagoditev umetne svetlobe v hlevih.

Za prezračevanje notranjosti hlevov se na farmi Duplica uporablja centralni prezračevalni sistem. Uporaba naravnega prezračevanja se izvaja kot ukrep učinkovite rabe energije v zgornji etaži hleva z oznako »Hlev B« (N2). Zgornja etaža hleva »Hlev B« (N2) je opremljena z nadzorovanimi

odprtini v stranskih stenah za prezračevanje notranjosti hleva in ima zaradi omogočanja naravnega prezračevanja dodatne odprtine v slemenu.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), d) in delno h) BAT 8 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./9 izreka te odločbe je ministrstvo je v točki 8.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8 Zaključkov o BAT.

BAT 9 in BAT 10: Emisije hrupa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 9 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je vzpostavitev in izvajanje načrta za obvladovanje hrupa v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1), ki vključuje naslednje elemente:

- (i) postopek, ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke;
- (ii) načrt za izvajanje monitoringa hrupa;
- (iii) postopek za odziv na dogodke, ki so povzročili povečan hrup;
- (iv) program za zmanjšanje hrupa, namenjen na primer opredelitvi virov hrupa, monitoringu emisij hrupa, opredelitvi prispevkov iz virov hrupa in izvajanju ukrepov za odpravo in/ali zmanjšanje hrupa;
- (v) pregled predhodnih dogodkov, ki so povzročili povečan hrup, in postopkov za njihovo sanacijo ter razširjanje znanja o njih.

Upravljavec ima v zvezi z obvladovanjem hrupa v okviru sistema ravnanja z okoljem vključene naslednje elemente:

- protokol za izvajanje monitoringa hrupa, na podlagi katerega se redno zagotavlja monitoring hrupa v predpisanih rokih za naprave, kot je farma Duplica,
- program rednega vzdrževanja in nadzora pravnega obratovanja ventilatorjev za prezračevanje hlevov, ki je namenjen tudi zmanjšanju hrupa, ker so ti ventilatorji opredeljeni kot glavni vir hrupa v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja.

V bližini naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa, kot so stavbe z varovanimi prostori zaradi daljšega zadrževanja ljudi (stanovanjske stavbe, bolnišnice in podobno). Najbližja stavba z varovanimi prostori je stanovanjska stavba, ki se nahaja okoli 400 m zahodno in vzhodno od centroida farme Duplica, in sicer od zahodne meje območja farme okoli 300 m (stanovanjske stavbe v naselju Podgorje) ter od vzhodne meje farme prav tako okoli 300 m (stanovanjske stavbe v naselju Duplica), kar izhaja iz poročila o obratovalnem monitoringu hrupa v okolju. Upravljavec naprave je glede na izdano okoljevarstveno dovoljenje oproščen izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa, ker je bilo z meritvami ugotovljeno, da gre za nizke vrednosti emisij hrupa v okolju.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnike, opisane v BAT 9 Zaključkov o BAT, saj se ne pričakuje in ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom. Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja je zagotovljeno, da na katerem koli mestu ocenjevanja hrupa, mejne vrednosti kazalcev hrupa niso presežene. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 10 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo/kmetijo in občutljivimi sprejemniki. V fazi načrtovanja naprave/kmetije so ustrezne razdalje med napravo/kmetijo in občutljivimi sprejemniki zagotovljene z uporabo najmanjših standardnih razdalj.
- b) Lokacija opreme. Hrup se lahko zmanjša s:
 - (i) povečanjem razdalje med virom hrupa in sprejemnikom (oprema naj se postavi čim dlje od občutljivih sprejemnikov, kolikor je to praktično izvedljivo);

(ii) čim krajšimi cevmi za dovod krme;
(iii) postavitvijo posod in silosov za krmo tako, da se čim bolj zmanjša premikanje vozil po kmetiji.

c) Operativni ukrepi. Ti vključujejo ukrepe, kot so:

- (i) zapiranje vrat in večjih odprtih stavbe, zlasti med hranjenjem, če je to mogoče;
- (ii) opremo upravlja izkušeno osebje;
- (iii) izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi, če je to mogoče;
- (iv) upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi;
- (v) uporaba transportnih trakov in polžnih transporterjev, polnih krme, če je to mogoče;
- (vi) čim manjša zunanja območja za strganje, da je hrup strgalnikov čim manjši.

d) Tiha oprema. To vključuje opremo, kot so:

- (i) visoko učinkoviti ventilatorji, kadar naravno prezračevanje ni mogoče ali zadostno;
- (ii) črpalke in kompresorji;
- (iii) krmni sistem, s katerim se zmanjšuje stimulacija pred hranjenjem (npr. krmilniki z zbiralnim lijakom, pasivni krmilniki za hranjenje po želji, kompaktni krmilniki).

e) Oprema za obvladovanje hrupa. To vključuje:

- (i) opremo za zmanjševanje hrupa;
- (ii) izolacijo vibracij;
- (iii) zaprte hrupne opreme (npr. mlinov, pnevmatskih transportnih sistemov);
- (iv) zvočno izolacijo stavb.

f) Zmanjševanje hrupa. Širjenje hrupa se lahko zmanjša z vstavitvijo ovir med oddajnike in sprejemnike.

Upravljavca uporablja najboljšo razpoložljivo tehniko za preprečevanje oziroma zmanjševanje emisij hrupa z zagotavljanjem ustrezne razdalje med napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja in občutljivimi sprejemniki, tehniko lokacije opreme in operativne ukrepe ter tiho opremo kot so visoko učinkoviti ventilatorji in krmilni sistem, s katerim se zmanjšuje stimulacija pred hranjenjem.

V fazi načrtovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja je bilo zagotovljeno, da so bližnje stavbe z varovanimi prostori dovolj oddaljene od hlevov, ki so vir hrupa in emisij onesnaževal. Najbližje stanovanjske stavbe se nahajajo okoli 400 m od centroida farme Duplica. Glavni viri hrupa so ventilatorji za prezračevanje hlevov, hrup pa povzročata tudi sistema za transport kokošjega gnoja in krme iz silosov v hleve. Navedena oprema na farmi Duplica je umeščena na dovolj veliki razdalji od najbližjih stavb z varovanimi prostori ter na višini od tal, ki ne presega 4 m, tako, da ovire med stanovanjskimi stavbami in farmo Duplica, dodatno zmanjšajo emisijo hrupa iz obravnavanega vira. Silosi za skladiščenje krme so umeščeni tik ob posameznemu hlevu tako, da so cevi za dovod krme čim krajše. Krma se iz silosov za krmo transportira v hleve neposredno tako, da za transport krme vozila ne uporabljajo, razen v primeru polnjenja silosov, ko vozila pripeljejo krmo na območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja iz obratov za proizvodnjo krme. Hlevi so praviloma stalno zaprti, prezračevanje hlevov z ventilatorji pa je avtomatizirano. Z opremo upravljajo za to pooblaščen delavci, ki so tudi ustrezno šolani. Ponoči in med vikendi ne poteka nobena aktivnost polnjenja silosov, čiščenja hlevov ali druga aktivnost, ki se sicer pri reji kokoši nesnic izvaja občasno. Program rednega vzdrževanja in nadzora pravilnega obratovanja ventilatorjev za prezračevanje hlevov, ki je namenjen tudi zmanjšanju hrupa, se redno izvaja. Upravljanje transportnega sistema za gnoj in krmo je avtomatizirano tako, da je čas praznega hoda transportnih trakov in polžnih transporterjev zmanjšan čim bolj je to mogoče. Konstrukcija transportnega sistema za kokošji gnoj zagotavlja čim manjšo emisijo hrupa strgalnikov. Za prezračevanje hlevov se uporabljajo ventilatorji z visoko učinkovitostjo. Ventilatorji za prezračevanje hleva so frekvenčno regulirani in delujejo vedno na spodnji meji zahtev po prezračevanju. Črpalke in kompresorji se ne uporabljajo. Za hranjenje kokoši nesnic se uporabljajo pasivni krmilniki za hranjenje po želji. Oprema za vzrejo kokoši nesnic ne povzroča vibracij, hrup ventilatorjev za prezračevanje hlevov pa ni tako močan, da bi bila potreba po vgradnji opreme za nadzor nad hrupom.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c) in d) BAT 10 Zaključkov o BAT. Ministrstvo je v točki 4.1.2a izreka tega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa iz BAT 10 Zaključkov o BAT.

BAT 11: Emisije prahu

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 11 za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zmanjšanje nastanka prahu v stavbah za živali. V ta namen se lahko uporabi kombinacija naslednjih tehnik:
 - 1. uporaba bolj grobega materiala za nastilj (npr. dolgih slamnatih birk ali lesnih oblancev namesto narezane slame);
 - 2. nanos svežega nastilja z uporabo tehnike za manj prašno nastiljanje (npr. ročno);
 - 3. uporaba sistema za hranjenje po želji;
 - 4. uporaba vlažne ali peletirane krme ali dodajanje oljnih surovin ali veziv v sisteme za suho krmo;
 - 5. opremljanje skladišč za suho krmo, ki se polnijo pnevmatsko, z ločevalniki za prah;
 - 6. zasnova in delovanje prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v objektih.
- b) Zmanjšanje koncentracije prahu v objektih z uporabo ene od naslednjih tehnik:
 - 1. razprševanje vodne meglice;
 - 2. razprševanje olja;
 - 3. ionizacija.
- c) Čiščenje izstopnega zraka s sistemi za čiščenje zraka, kot so:
 - 1. vodni filter;
 - 2. suhi filter;
 - 3. mokri pralnik z vodo;
 - 4. mokri pralnik s kislino;
 - 5. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter);
 - 6. dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka;
 - 7. biofilter.

Upravljavec pri reji uporablja najboljšo razpoložljivo tehniko zmanjšanja nastanka prahu v hlevih, in sicer kot nastilj se za rejo nesnic uporabljajo lesni oblanci (žaganje), ki so grobi in manj drobljivi, kar posledično zmanjša nastajanje prahu. Lesni oblanci se na farmi ročno nastiljajo pred vsako vselitvijo nesnic, med samo rejo se ne dostiljajo. Za hranjenje nesnic se uporabljajo pasivni krmilniki za hranjenje po želji, ki jim omogočajo prosti dostop do hrane. Uporablja se peletirana hrana, ki zagotavlja najmanjše možno nastajanje prahu pri krmljenju. Silosi za skladiščenje krme so opremljeni z oddušniki, ki se zaključijo s filterno vrečo za preprečevanje izstopnega prahu. Prezračevalni sistem ima avtomatsko krmiljenje sistema za prezračevanje notranjosti hlevov, ki zagotavlja delovanje prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v hlevih. Avtomatsko krmiljenje sistema za prezračevanje notranjosti hlevov je zasnovano na način, ki zagotavlja v celotni notranjosti hleva enakomeren pretok zraka z nizko hitrostjo in s tem za nesnice primerno temperaturo zraka v notranjosti hleva.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točki a) BAT 11 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali iz BAT 11 Zaključkov o BAT.

BAT 12 in BAT 13: Emisije vonjav

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 12 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav s kmetije je vzpostavitev, izvajanje in redno pregledovanje načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1), ki vključuje naslednje elemente:

- (i) postopek, ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke;
- (ii) načrt za izvajanje monitoringa vonjav;
- (iii) postopek za odziv na ugotovljene neprijetne vonjave;
- (iv) program za preprečevanje in odpravo vonjav, namenjen na primer opredelitvi vira ali virov, monitoringu emisij vonjav (glej BAT 26), opredelitvi prispevkov iz virov vonjav in izvajanju ukrepov za odpravo in/ali zmanjšanje vonjav;
- (v) pregled predhodnih dogodkov, povezanih z vonjavami, in postopkov za njihovo sanacijo ter razširjanje znanja o njih.

Upravljavec je v vlogi navedel, da ne pričakuje obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami, ker so stavbe z varovanimi prostori oddaljene od centroida farme več kot 400 m. Za analizo obremenitve okolice farme Duplica zaradi emisije vonjav je prevzeto, da šteje okolica farme za ruralno-urbano območje tako, da največ 10 % letnega časa na tem območju koncentracija vonja v zunanjem zraku lahko presega mejno koncentracijo vonja 1 EV/m^3 . Z računskim modeliranjem disperzije vonja iz virov vonjav na farmi Duplica je ocenjeno, da bi prag zaznavanja vonja 1 EV/m^3 lahko bil presežen več kot 5 % letnega časa na območju, ki je vsaj 150 m oddaljen od bližnjih stanovanjskih stavb na vzhodnem robu naselja Podgorje in na zahodnem robu naselja Šmarca, kar pomeni, da pri nobeni stavbi z varovanimi prostori v okolici farme prag zaznavanja 1 EV/m^3 ni presežen več kot 5 % letnega časa. Prav tako je na podlagi računskega modeliranja disperzije vonjav ob upoštevanju emisije vonja iz devetih hlevov farme, prag zaznavanja vonja 1 EV/m^3 presežen več kot 15 % letnega časa na območju farme oziroma na razdalji, ki je manjša od 300 m od centroida območja farme. Ocenjen vpliv z računskim modeliranjem je tudi nekoliko precenjen, ker pri računanju niso bile upoštevane ovire, ki preprečujejo neovirano disperzijo vonja na razdalji od izpustov hleva do mesta ocenjevanja vonja v zunanjem zraku. Kljub vsemu navedenemu upravljavec izvaja protokol za odziv na ugotovljene neprijetne vonjave in ima program za preprečevanje in odpravo vonjav, pri čemer izvaja predvsem naslednje ukrepe:

- med začasnim skladiščenjem se svežega gnoja ne premetava ali preklada, ker se gnoj na površini zaskorji, kar preprečuje emisijo vonjav. Gnoj se premešava zaradi pakiranja ali nakladanja v oddajo končnim uporabnikom samo, če je predhodno osušen na najmanj 20 % vlažnosti;
- pri praznjenju skladišča ali hleva in natovarjanju gnoja na vozila se to izvaja hitro in brez nepotrebnega premetavanja in drobljenja.

Preventivno upravljavec izvaja še pregled predhodnih dogodkov, povezanih z vonjavami, in njihove odprave ter razširjanje znanja o takih dogodkih.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnike, opisane v BAT 12 Zaključkov o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov z vonjavami. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje vonjav iz točke 11 BAT 1 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 13 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s kmetije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik:

- a) Zagotovitev ustrezne razdalje med kmetijo/napravo in občutljivimi sprejemniki.
- b) Uporaba sistema nastanitve, pri katerem se izvaja eno od naslednjih načel ali njihova kombinacija:
 - živali na površine naj bodo suhe in čiste (npr. krma naj se ne raztresa, na območjih za ležanje na delno rešetkastih tleh naj ne bo iztrebkov);

- zmanjšanje emisijske površine gnoja (npr. uporaba kovinskih ali plastičnih letvic, kanalov z zmanjšano izpostavljeno površino gnoja);
 - pogosto odstranjevanje gnoja v zunanje (pokrito) gnojišče;
 - znižanje temperature gnoja (npr. s hlajenjem gnojevke) in notranjega okolja;
 - zmanjšanje toka in hitrosti zraka nad površino gnoja;
 - v sistemih z nastiljem naj bo nastilj suh in pod aerobnimi pogoji.
- c) Optimiranje pogojev izpusta izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik ali njihovo kombinacijo:
- povišanje odvoda (npr. odvod izstopnega zraka nad ravnijo strehe, dimniki, preusmeritev odvoda zraka skozi sleme namesto skozi nižje ležeče dele sten);
 - povečanje hitrosti prezračevanja skozi navpični odvod;
 - učinkovita postavitve zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka (npr. vegetacijskih ovir);
 - dodajanje preusmeritvenih pokrovov na izstopne odprtine, ki so na nižje ležečih delih sten, da se izstopni zrak preusmeri proti tlom;
 - razpršitev izstopnega zraka na strani bivalnega objekta, ki je obrnjena stran od občutljivih sprejemnikov;
 - usmeritev osi slemena v stavbi z naravnim prezračevanjem prečno na prevladujočo smer vetra.
- d) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:
1. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter);
 2. biofilter;
 3. dvofazni ali trifazni sistem za čiščenje zraka.
- e) Uporaba ene od naslednjih tehnik za skladiščenje gnoja ali njihove kombinacije:
1. pokritje gnojevke ali hlevskega gnoja med skladiščenjem;
 2. postavitve gnojišča tako, da se upošteva glavna smer vetra, in/ali sprejetje ukrepov za zmanjšanje hitrosti vetra okoli gnojišča in nad njim (npr. drevesa, naravne ovire);
 3. čim manj mešanja gnojevke.
- f) Predelava gnoja z eno od naslednjih tehnik, da se čim bolj zmanjšajo emisije vonjav med (ali pred) raztresanjem:
1. aerobna presnova (prezračevanje) gnojevke;
 2. kompostiranje hlevskega gnoja;
 3. anaerobna presnova.
- g) Uporaba ene od naslednjih tehnik za raztresanje gnoja ali njune kombinacije:
1. razdelilnik za nanos gnojevke v pasovih, plitvo vbrizgavanje ali globoko vbrizgavanje gnojevke;
 2. čim prejšnje vmešanje gnojevke.

Ker gre za obstoječo farmo, tehnika ustrezne razdalje med napravo in občutljivimi sprejemniki ni relevantna. Tehnika reje nesnic je tehnika reje v volierah s trakovi za gnoj, ki zagotavlja, da so živali in površine suhe in čiste, ker se krma ne raztresa in se območje reje ustrezno prezračuje. Zaradi zmanjšanja emisijske površine gnoja je v hlevih pod vsako linijo volier nameščen transportni trak za odstranjevanje iztrebkov iz hleva. Transportni trak je opremljen z opremo za prisilno prezračevanje iztrebkov na traku. Tako se gnoj v hlevih ne zadržuje, kar zagotavlja, da je emisija onesnaževal zmanjšana na najmanjši možni obseg. Gnoj se iz hlevov odstranjuje najmanj enkrat tedensko in sicer na enotno mesto za začasno skladiščenje gnoja, pod nadstrešnice ob hlevih in od tu dalje v objekt Skladišče in manipulacija suhega gnoja (N10) zaradi nadaljnega sušenja, daljšega skladiščenja in pakiranja pred oddajo končnim uporabnikom. V vseh začasnih skladiščih gnoja, ki so naravno prezračevani in pokriti se gnoj zaskorji. Tehnika reje v volierah zagotavlja, da je nastilj stalno suh in pod aerobnimi pogoji. Odvodi odpadnega zraka iz večine hlevov je skozi stene v spodnji etaži, razen hleva B, ki temelji na principu slemenske ventilacije, z vstopom zraka skozi lopute, nameščene vzdolž obeh daljših stranic hleva in z izstopom zraka skozi slemenske ventilatorje. Tako je ukrep povečanja hitrosti prezračevanja skozi navpični odvod upoštevan v

zgornji etaži hleva B. Območje farme Duplica je v večini obdan z drevesi, kar zagotavlja učinkovito postavitev vegetacijskih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka. Na izstopnih odprtinah odpadnega zraka iz hlevov so nameščeni preusmeritveni pokrovi tako, da se izstopni zrak preusmeri proti tlom. Upoštevan je tudi ukrep usmeritve osi slemena v stavbi z naravnim prezračevanjem prečno na prevladujočo smer vetra, saj prevladujoč veter piha iz zahoda ter vzhoda, slemena hlevov pa so usmerjena prečno na ti dve smeri vetra.

Gnoj se na farmi Duplica začasno skladišči v šestih pokritih in naravno prezračevanih prostorih, ki so preproste stavbe ali del stavbe z neprepustnimi tlemi in streho ter zadostnim naravnim prezračevanjem tako, da se preprečijo anaerobni pogoji. Gnoj se iz hlevov s trakovi transportira v ta začasna skladišča, kjer se pred oddajo skladiščijo lahko tudi dalj časa brez ponovne navlažitve. Celotno območje farme je v večini obdano z vegetacijskimi ovirami za zmanjšanje hitrosti vetra okoli stavb za skladiščenje gnoja. Sušenje gnoja do vlažnosti 20 % ali manj se z nadzorovanim premešavanjem izvaja samo v pokritem in zaprtem objektu Skladišča in manipulacija suhega gnoja (N10). Upoštevanje ukrepa za čim prejšnje vmešavanje gnoja na kmetijskih površinah se upošteva s podpisom pogodbe uporabnika gnoja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah b), c), e) in delno g) BAT 13 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s kmetije iz BAT 13 Zaključkov o BAT.

BAT 14 in BAT 15: Emisije iz skladišča za hlevski gnoj

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 14 za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz skladišča za hlevski gnoj je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zmanjšanje razmerja med emisijsko površino in prostornino kupa hlevskega gnoja.
- b) Pokritje kupov hlevskega gnoja.
- c) Skladiščenje posušenega hlevskega gnoja v hlevu.

Upravljavec uporablja za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz skladišča gnoja tehniko zmanjšanja razmerja med emisijsko površino in prostornino kupa gnoja in skladiščenje posušenega gnoja v pokritem skladišču gnoja.

Gnoj se skladišči na vodo neprepustnih tleh nadstrešnic za gnoj, ki so do višine 1 m z vseh štirih strani obdane z betonsko steno.

Gnoj se takoj po izstopu iz hlevov krajši čas skladišči v nadstrešnicah za gnoj (N1.1 – N6.1), ki so del hleva, z neprepustnimi tlemi in streho, z naravnim prezračevanjem. Delno osušen gnoj se iz začasnih skladiščnih prostorov po dveh ali treh dneh prezračevanja transportira v objekt Skladišče in manipulacija suhega gnoja – Podgorje I (N10). V pokritem in zaprtem objektu Skladišče in manipulacija suhega gnoja – Podgorje I (N10) se gnoj osuši na vlažnost okoli 20 % z nadzorovanim premešavanjem ter pripravi za pakiranje pred oddajo končnim uporabnikom gnoja.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a) in c) BAT 14 Zaključkov o BAT. Ministrstvo je v točkah 2.1.5. in 6.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz skladišča za gnoj iz BAT 14 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 15 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij v tla in vodo iz skladišča za hlevski gnoj je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik, in sicer v naslednjem prednostnem vrstnem redu:

- a) Skladiščenje posušenega hlevskega gnoja v hlevu.

- b) Uporaba betonskega silosa za skladiščenje hlevskega gnoja.
- c) Skladiščenje hlevskega gnoja na polnih neprepustnih tleh, opremljenih z drenažnim sistemom in zbiralnikom za odteklo tekočino.
- d) Izbira skladišča z zadostno zmogljivostjo za shranjevanje hlevskega gnoja v obdobjih, ko raztresanje ni mogoče.
- e) Shranjevanje hlevskega gnoja v kupih na polju, stran od površinskih in/ali podzemnih vodotokov, v katere bi lahko odtekala tekočina.

Upravljavca uporablja za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij v tla in vodo iz skladišča za gnoj tehniko skladiščenja posušenega gnoja v hlevu in tehniko izbire skladišča z zadostno zmogljivostjo za shranjevanje gnoja v obdobjih, ko raztresanje ni mogoče.

Začasno skladiščenje hlevskega gnoja se izvaja v nadstrešnicah za gnoj (N1.1 – N6.1), ki so pokriti in naravno prezračevani prostori ob vsakem hlevu, ter v stavbah z oznako Pakirni center (N11) in Hlev 10, kjer se gnoj dodatno obdelava s sušenjem ter se pripravi za pakiranje pred oddajo končnim uporabnikom ter se daljši čas skladišči pred oddajo končnim uporabnikom.

V prostorih za začasno skladiščenje gnoja (pokriti in naravno prezračevani prostori nadstrešnice za gnoj, ki so ob vsakem hlevu) ter v stavbi za skladiščenje gnoja za daljši čas (Pakirni center N11 ter v stavbi z oznako Hlev 10 za skladiščenje gnoja pri vlažnosti 20 %) se gnoj skladišči v obdobju, ko raztresanje gnoja ni dovoljeno, in sicer se skladišči v obdobju oktober – marec z namenom uporabe v spomladanskem obdobju in v poletnem obdobju junij – september z namenom njegove uporabe v zgodnjem jesenskem obdobju.

Razpoložljiva zmogljivost začasnega in daljšega skladiščenja v pokritih prostorih vseh skladišč gnoja na farmi omogoča, da se čas raztresanja prilagodi potrebi po dušiku za posamezne poljščine.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavca izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a) in d) BAT 15 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij v tla in vodo iz skladišča za gnoj iz BAT 15 Zaključkov o BAT.

BAT 16, BAT 17 in BAT 18: Emisije iz skladišča za gnojevko

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja gnojevka ne nastaja.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 16, BAT 17 in BAT 18 Zaključkov o BAT niso relevantne.

BAT 19: Predelava gnoja na kmetiji

Če se predelava gnoja izvaja na kmetiji, je najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 19 za zmanjšanje emisij dušika, fosforja, vonjav in mikrobnih patogenov v zrak in vodo ter za olajšanje skladiščenja in/ali raztresanja gnoja, predelava gnoja z uporabo ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Mehansko ločevanje gnojevke. To vključuje na primer: vretensko stiskalnico, — separator z dekantacijsko centrifugo, — koagulacijo – flokulacijo, — separacijo s siti, — filtrno stiskanje.
- b) Anaerobna presnova gnoja v bioplinski napravi.
- c) Uporaba zunanega tunela za sušenje gnoja.
- d) Aerobna presnova (prezračevanje) gnojevke.
- e) Nitrifikacija in denitrifikacija gnojevke.
- f) Kompostiranje hlevskega gnoja.

Upravljavec uporablja za zmanjšanje emisij dušika, fosforja, vonjav in mikrobnih patogenov v zrak in vodo ustrezno tehniko, navedeno pod točko c) uporaba zunanega tunela za sušenje gnoja. Hlevi za rejo nesnic v volierah (Hlev A, Hlev B, Hlev C, Hlev D, Hlev E in Hlev F (N1, N2, N3, N4, N5 in N6)) so opremljeni za dodatno sušenje gnoja v sušilnem tunelu, ki je nameščen ob bočni steni hlevov.

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se gnoja ne uporablja. Gnoj, ki nastaja na farmi Duplica, se v večjem delu predaja uporabnikom v maloprodaji kot pakirano gnojilo za vrtove ter večjim uporabnikom, za katere se opredeli pogoje uporabe gnoja s posebno pogodbo.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točki c) BAT 19 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.2 izreka tega dovoljenja določil zahteve za zmanjšanje emisij dušika, fosforja, vonjav in mikrobnih patogenov v zrak in vodo ter za olajšanje raztresanja gnoja.

BAT 20, BAT 21, BAT 22: Raztresanje gnoja

Upravljavec gnoja ne raztresa. Gnoj, ki nastaja v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, se v večjem delu predaja uporabnikom v maloprodaji kot pakirano gnojilo za vrtove ter večjim uporabnikom, za katere so pogoji uporabe gnoja opredeljeni s pogodbo.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 20, BAT 21 in BAT 22 Zaključkov o BAT niso relevantne.

BAT 23: Emisije iz celotnega proizvodnega procesa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 23 za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine je ocena ali izračun zmanjšanja emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo na farmi.

Upravljavec izvaja rejo nesnic z sistemom volier na nastilju in s transportnimi trakovi za odstranjevanje gnoja enkrat do dvakrat tedensko s sušenjem z zrakom. V času obratovanja nastajajo razpršene emisije snovi v zrak, in sicer zaradi metabolizma živali in s tem povezanega nastanka gnoja. Prisilna ventilacija v hlevih se prilagaja glede na potrebe in letni čas in je avtomatsko vodena. Nastiljanje hlevov poteka ročno z uporabo lesnih oblancev. Napajalni sistem ne toči vode, krma se ne raztresa in predpisana sestava prehrane in prehranska strategija zmanjšujeta izločanje hranil (N, P) z iztrebki. V posameznem hlevu je nameščenih od 26 do 32 ventilatorjev za prezračevanje notranjosti hlevov, ki se vklaplajo avtomatsko glede na zunanje in notranje temperaturo hleva. Ventilatorji so nameščeni na fasadah bočnih sten hlevov. Za izgnojevanje skrbijo transportni trakovi, nameščeni pod prvo in drugo etažo opreme (volier). Iztrebke bodo odnašali v smeri začelja hleva, kjer jih prevzame prvi od trakov transportnega sistema in jih odnese do vstopne točke v sušilni tunel. Gnoj se nato začasno skladišči v pokritem in naravno prezračevanem prostoru nadstrešnic posameznega hleva. Gnoj s tal hlevov se odstranjuje po zaključenem ciklusu reje nesnic. Od nadstrešnic se gnoj sproti odvaža v objekt Skladišče in manipulacija gnoja (N10) v nadaljnjo obdelavo zaradi sušenja in kasnejšega pakiranja pred oddajo končnim uporabnikom, kjer vlažnost gnoja ne presega 20 %. Za izračun emisij amonijaka v zrak se uporablja tehnika ocene z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem:

- ocena zmanjšanja emisij amonijaka iz reje nesnic v vseh šestih hlevih, ki je ocenjena na 0,0513 kg NH₃/prostor za nesnico /leto,
- ocena zmanjšanja emisij amonijaka pri začasnem skladiščenju gnoja, ki je ocenjena na 0,0242 kg NH₃/prostor za nesnico /leto in
- ocena zmanjšanja emisij amonijaka pri uporabi gnoja na kmetijskih zemljiščih, ki je ocenjena na 0,068 kg NH₃/prostor za nesnico /leto.

Zmanjšanje emisij amonijaka, ki nastaja zaradi uporabe najboljših razpoložljivih tehnik na farmi je ocenjeno na 0,079 kg NH₃/prostor za nesnico/leto v hlevih. Pri skladiščenju gnoja na farmi šteje za uporabo najboljših razpoložljivih tehnik skladiščenje v pokritih in zaprtih, vendar naravno prezračevanih prostorih, kjer je korekcijski faktor 0,5 in zmanjšanje emisij amonijaka pri skladiščenju gnoja v pokritih in zaprtih prostorih je ocenjeno na 0,0242 kg NH₃/prostor za nesnico /leto.

Ministrstvo ugotavlja, da se emisije amonijaka na farmi Duplica lahko zmanjšajo v različnih fazah proizvodnega procesa, tj. amonijak iz hlevov, amonijak iz skladišč za gnoj in amonijak iz gnojenja. Ker se na obravnavani farmi gnoj ne raztresa, je relevantno le zmanjšanje emisij amonijaka iz hlevov in skladišč. Ocena zmanjšanja amonijaka temelji na rezultatih izračuna BAT 25 Zaključkov o BAT, kjer je emisija amonijaka iz hlevov ocenjena na 0,053 kg NH₃/prostor za nesnico na leto. Mejna vrednost emisij amonijaka je skladna z ravniho emisij iz Preglednice 3.2. BAT 31 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine iz BAT 23 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo nesnic iz BAT 23 Zaključkov o BAT.

BAT 24, BAT 25, BAT 26, BAT 27, BAT 28 in BAT 29: Monitoring emisij in parametrov procesa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 24 je monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Izračun z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali. Vsako leto enkrat.
- b) Ocena za skupno vsebnost dušika in fosforja na podlagi analize gnoja. Vsako leto enkrat.

Upravljavec uporablja za monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, tehniko ocene za skupno vsebnost dušika in fosforja na podlagi masne bilance.

Za oceno skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, upravljavec za namen priprave podatkov za izdelavo poročila o obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak zagotovi pridobivanje ustreznih podatkov in enkrat letno izvedbo izračuna skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, na podlagi naslednjih zbranih podatkov:

- zasedenost hlevov,
- poraba krme,
- trajanje posameznega proizvodnega ciklusa,
- vsebnost dušika in fosforja v krmi,
- začetne in končne mase nesnice posameznega proizvodnega ciklusa.

Primerjava končnih rezultatov izkazuje, da izračunana skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za nesnice ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 1.1 in 1.2 BAT 3 in BAT 4 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za rejo nesnic, ki je določena v točki a) BAT 24 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejne vrednosti skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju iz BAT 24 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 25 je monitoring emisij amonijaka v zrak z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Ocena z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Vsako leto enkrat.
- b) Izračun na podlagi merjenja koncentracije amonijaka in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov ISO, nacionalnih ali mednarodnih standardov ali drugih metod, s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti. Vsakokrat, ko se pojavijo bistvene spremembe vsaj enega od naslednjih parametrov: vrste živali, ki se redijo na kmetiji in sistema nastanitve.
- c) Ocena z uporabo emisijskih faktorjev. Vsako leto enkrat.

Upravljavca uporablja pri monitoringu emisij amonijaka v zrak tehniko ocene z uporabo masne bilance na podlagi podatkov o izločanju dušika in podatkov o skupnem (ali skupnem amonijakovem) dušiku, prisotnem v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Iz hlevov, skladišča za gnoj in pri gnojenju se v ozračje izgubljajo različne dušikove spojine, pri tem gre predvsem za izgube amonijaka (NH_3), didušikovega oksida (N_2O), dušikovih oksidov (NO_x) in dušika v molekularni obliki (N_2). Metodika masne bilance upošteva, da je v vsaki naslednji fazi ravnanja z gnojem, kjer izhlapeva skupni amonijakov dušik, na voljo le tisti, ki ga zadržimo v predhodni fazi. Tako so emisije iz skladiščenja gnoja odvisne od izgub skupnega amonijakovega dušika iz hlevov, emisije pri gnojenju pa od izgub le-tega iz hlevov in skladišča gnoja. Emisije amonijaka se ocenijo na podlagi količine dušika, ki ga izloči žival (nesnica) ter z uporabo toka skupnega dušika (ali amonijskega dušika) in koeficientom hlapenja (VC) v vsaki fazi ravnanja z gnojem (pri vzreji v bivalnih objektih, skladiščenju in raztresanju). Pri ocenjevanju emisijskih izgub v posamezni fazi ravnanja z gnojem se uporabljajo emisijski faktorji (EF), ki se nanašajo na referenčni način reje perutnine, skladiščenje gnoja in raztrosa gnoja. Emisijski faktorji tako znašajo za referenčni način reje EF_{NH_3} hlevi 0,41, za skladiščenje gnoja EF_{NH_3} skladišče gnoja 0,14, $\text{EF}_{\text{N}_2\text{O}}$ 0,03, EF_{NO_x} 0,008 in EF_{N_2} 0,30 ter za raztros gnoja EF_{NH_3} gnojenje 0,66. V primeru tehnik z zmanjšanimi emisijami se uporablja korekcijske faktorje (KF) za zmanjšanje emisij:

- KF za NH_3 za zmanjšanje emisij iz hlevov je 0,3,
- KF za zmanjšanje emisij iz skladišča gnoja je 0,5 in
- KF za zmanjšanje emisij pri gnojenju je 0,5.

Izračun ocene emisij amonijaka v zrak zaradi reje nesnic izražena v kg na mesto za nesnico na leto, pri upoštevanju 90 % zasedenosti hleva tako znaša 0,0531 kg NH_3 /mesto za nesnico/leto, kar ustreza ravni emisij iz Preglednice 3.2. BAT 32, ki je 0,01-0,08 kg NH_3 /mesto za nesnico/leto in skupne emisije amonijaka iz hlevov, gnojišč in pri gnojenju znašajo 0,153 kg NH_3 /mesto za nesnico/leto.

Ocenjevanje emisije amonijaka v zrak se izvede za rejo nesnic v volierah enkrat na leto.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavca izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki a) BAT 25 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.3.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring emisij amonijaka v zrak iz BAT 25 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 26 je redni monitoring emisij vonjav v zrak.

Farma nesnic se nahaja izven naselja, najbližje stavbe so oddaljene vzhodno od hlevov v naselju Šmarca med železniško progo in Ljubljansko cesto, ki so oddaljene več kot 450 m in zahodno od hlevov v naselju Podgorje, ki so oddaljene več kot 350 m. Izvajajo se ukrepi za zmanjševanje emisije vonjav opisani pri BAT 13 kot npr. z ustrezno krmo prilagojeno potrebam nesnic po hranilih, z uporabo napajalnega sistema, ki preprečuje polivanje, z uporabo zadostne količine suhega nastilja in vsi hlevi so prezračevani z avtomatsko krmiljenim sistemom prisilnega prezračevanja. Za analizo obremenitve okolice farme Duplica zaradi emisije vonjav šteje kot mešano ruralno urbano območje, kjer lahko koncentracija vonjav v zunanjem zraku presega

mejno koncentracijo vonja 1 EV/m³ največ 5 do 10 % letnega časa. Upravljavec je z računskim modeliranjem disperzije vonjav iz hlevov ocenil, da pri nobeni stavbi v okolici farme prag zaznavanja vonja 1 EV/m³ ni presežen več kot 5 % letnega časa. Tako upravljavec ne pričakuje poslabšanja kvalitete zraka v širši okolici farme zaradi emisij vonjav in zaradi tega redni monitoring vonjav ni potreben.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnike glede emisije vonjav, opisane v BAT 12 Zaključkov o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 26 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 27 je monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Izračun z merjenjem koncentracije prahu in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov EN ali drugih metod (v skladu s standardi ISO, nacionalnimi ali mednarodnimi standardi), s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti. Enkrat na leto.
- b) Ocena z uporabo emisijskih faktorjev. Enkrat na leto.

Upravljavec pri monitoringu emisij prahu iz posameznega hleva uporablja tehniko ocenjevanja z uporabo emisijskih faktorjev za prah, kjer je predlagan emisijski faktor za nesnice v volierah s trakovi za gnoj 0,065 kg/mesto za nesnico v hlevu na leto. Izbran emisijski faktor je primeren in priporočen, saj se v primeru izvajanja ukrepov za zmanjševanja prašenja kot npr. uporaba oblancev (grobi nastilj), ročno nastiljanje, napajalni sistem, ki ne toči, krma, ki se ne raztresa, prisilni ventilacijski sistem itd. uporabi predlagani emisijski faktor za nesnice v volierah priporočenih nizozemskih emisijskih faktorjev iz referenčnega BAT dokumenta. Upravljavec v okviru rednega obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak oceni emisije prahu iz hlevov vsako leto enkrat. Pri uporabi emisijskega faktorja se upošteva način reje, vrsto in število perutnine oziroma zasedenost hleva in tehnike, ki se uporabljajo za zmanjšanje emisije prahu iz posameznih hlevov, ki so podrobneje opisane pri BAT 11.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki b) BAT 27 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./2 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 2.3.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali iz BAT 27 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 28 je monitoring emisij amonijaka, prahu in/ali vonjav iz posameznega bivalnega objekta za živali, opremljenega s sistemom za čiščenje zraka.

Upravljavec nima sistema za čiščenje zraka, zato navedeni BAT 28 ni relevanten oziroma upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 28 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 29 je monitoring naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- a) Poraba vode: v vsakem hlevu so vgrajeni števcji za porabo vode.
- b) Poraba električne energije: imajo števec za porabo električne energije za celo farmo.
- c) Poraba goriva: vodi se poraba utekočinjenega naftnega plina in dieselskega goriva, ki se evidentira z uporabo števec prevzetega goriva za pogon viličarjev (utekočinjen naftni plin) ter pogon rezervnega električnega agregata (dieselsko gorivo).
- d) Število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini: vodi se evidenco o številu ob vhlavitvi in ob izhlavitvi ter o poginu za vsak cikel.

- e) Poraba krme: vodi se evidenca za nabavo krme na osnovi podatkov iz dobavnic krme.
- f) Proizvodnja gnoja: evidentira se proizvodnja gnoja na podlagi podatkov o prostornini oddanega gnoja v nadaljnjo obdelavo ter rezultatov analiz o oddanem gnoju, v katero so vključene tudi meritve gostote in vlažnosti gnoja.

Upravljaivec izvaja evidenco vseh parametrov procesa, in sicer vodi mesečno/letno porabo parametrov procesa in porabo glede na turnus (poraba vode, električne energije, poraba goriva, število kadavrov, poraba krme, količina gnoja).

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, določene v BAT 29 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./9 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 8.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi skotitve in pogini, porabe krme in proizvodnje gnoja iz BAT 29 Zaključkov o BAT.

B. Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine

BAT 31: Emisije amonijaka iz bivalnih objektov za perutnino

Najboljša razpoložljiva tehnika, opisana v BAT 31, za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice, plemenske brojlerje ali jarkice je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Odstranjevanje gnoja s trakovi (v primeru sistemov baterijske reje z obogatenimi ali neobogatenimi kletkami) z vsaj:
 - eno odstranitvijo na teden s sušenjem z zrakom ali
 - dvema odstranitvama na teden brez sušenja z zrakom;
- b) V primeru nebaterijskih sistemov:
 - 0. Sistem prisilnega prezračevanja in nepogosto odstranjevanje gnoja (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj) le, če se uporablja v kombinaciji z dodatnim ukrepom za ublažitev, npr. z:
 - doseganjem velike vsebnosti suhe snovi v gnoju,
 - sistemom za čiščenje zraka.
 - 1. Trak za gnoj ali strgalnik (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 - 2. Umetno sušenje gnoja z zrakom prek cevi (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 - 3. Umetno sušenje gnoja z zrakom z uporabo perforiranih tal (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 - 4. Trakovi za gnoj (v primeru volier).
 - 5. Umetno sušenje nastilja z uporabo notranjega zraka (v primeru polnih tal z globokim nastiljem).
- c) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:
 - 1. mokri pralnik s kislino;
 - 2. dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka;
 - 3. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter).

Upravljaivec uporablja tehniko za zmanjševanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice z doseganjem zahtev pod točko b4) in sicer: v primeru nebaterijskih sistemov se uporablja trakove za odstranjevanje gnoja iz hlevov - sistem volier, ki so opremljene s trakovi za transport gnoja iz hlevov, ki zagotavljajo odstranjevanje gnoja iz hlevov od 1x do 2x tedensko.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki b4) BAT 31 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2. izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice in v točki 2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v Preglednici 1 določil mejno vrednost emisije dušika, izražen kot NH₃ iz preglednice 3.1. BAT 31 Zaključkov o BAT.

IV.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 116. členu ZVO-2 in v 24. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije. V skladu s šestim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju, ki se spreminja zaradi prilagoditve obratovanja naprave zaključkom o BAT, določi rok za uskladitev obratovanja naprave, ki ne sme biti daljši od štirih let od objave zaključkov o BAT.

Iz prvega odstavka 15. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije izhaja, da se okoljevarstveno dovoljenje za napravo ali njegovo spremembo izda, če naprava obratuje v skladu s splošnimi zahtevami za obratovanje naprave iz ZVO-2, s to uredbo, zaključki o BAT in drugimi predpisi, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

Skladno z sedmim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije se glede vprašanj o obsegu in vsebini okoljevarstvenega dovoljenja, ki niso urejena s to uredbo, uporabljajo določbe predpisov iz 16. člena te uredbe, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

Nadalje je v tretjem odstavku 19. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije določeno, da ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju poleg zahtev iz prejšnjega odstavka 19. člena citirane uredbe in prejšnjih členov citirane uredbe določi tudi druge pogoje in ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij iz zaključkov o BAT in predpisov iz 16. člena iste uredbe.

Ministrstvo je skladno s podatki iz vloge upravljavca na novo določilo oznake tehnoloških enot, kot izhaja iz točke I./1 izreka te odločbe. Ministrstvo je poimenovalo napravo z oznako A1 ter opredelilo in poimenovalo tehnološke enote v točki 1 okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer je ministrstvo na podlagi vloge v okoljevarstveno dovoljenje dodalo in posodobilo tehnološke enote, ki sestavljajo napravo ter posodobilo parcelne številke in območje naprave zaradi parcelacije.

Ministrstvo je na podlagi vloge, 18. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2, 48/22 in 45/25, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja) in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 45/25, v nadaljevanju: Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje) v točki I./2 izreka te odločbe določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak, kot je obrazloženo v nadaljevanju.

Ministrstvo je v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v zrak na podlagi podatkov iz vloge in tretjega odstavka 33. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Ministrstvo je v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije celotnega prahu v zrak na podlagi podatkov iz vloge in 34. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali na podlagi točke a) BAT 11 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav iz naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi točk b) in deloma točke c) in e) BAT 13 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz skladišča za gnoj na podlagi točke a) BAT 14 Zaključkov o BAT in na podlagi točke a1) BAT 16 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za rejo nesnic, s katero upravljavec dosega raven emisij amonijaka za rejo živali iz Preglednice 1 iz točke 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi točke b4) in Preglednice 3.1 BAT 31 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točkah 2.1.7. in 2.1.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom za diesel elektro agregat (N14) na podlagi upravljavčeve izjave podane v vlogi, ki se nanaša na obratovalne ure, ter na podlagi 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 - ZVO-2 in 99/22, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev).

Ministrstvo je v točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejno vrednost emisijskega faktorja za določitev emisije dušika, izraženega kot NH₃, v zrak glede na vrsto reje in vrsto nastanitve na podlagi Preglednice 3.1 BAT 31 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točkah 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo v zvezi z načinom izvajanja monitoringa emisij snovi v zrak na podlagi točke a) BAT 25 Zaključkov o BAT za amonijak in na podlagi točke b) BAT 27 Zaključkov o BAT za celotni prah ter v povezavi z 31. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Tehnika za monitoring amonijaka je določena z oceno emisij z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem in tehnika za monitoring prahu je določena z oceno na podlagi emisijskih faktorjev, ki jih je upravljavec pridobil na podlagi podatkov, določenih v skladu z referenčnim dokumentom Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017.

V točki 2.3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo glede na opredelitev v vlogi določilo, da upravljavcu ni treba izvajati obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz diesel elektro agregata (N14) za pogon zasilnega napajanja na podlagi tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev.

Ministrstvo je v točkah 2.4.1. in 2.4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi s poročanjem na podlagi 21. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogojih za njegovo izvajanje.

Kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe, je ministrstvo v točkah 3.1.9 in 3.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastajanja odpadnih voda na podlagi točke BAT 6 Zaključkov o BAT, navedb upravljavca in Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Ministrstvo je v točki 3.1.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost suhega čiščenja območja asfaltiranih ter transportnih poti na podlagi navedb upravljavca v vlogi, v povezavi s točkama a) in b) BAT 6 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 3.1.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost ločenega zbiranja industrijske odpadne vode od padavinske odpadne vode na podlagi navedb upravljavca v vlogi ter v skladu s točko c) BAT 6 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo prehaja v upravnih postopkih izdaje in spremembe okoljevarstvenih dovoljenj na uporabo novega koordinatnega sistema D96/TM, ki temelji na evropskem koordinatnem sistemu. Namesto starega Gauß-Krügerjevega sistema (D48/GK) se uporablja nov koordinatni sistem – Transverzalna (prečna) Mercatorjeva projekcija (D96/TM).

V točki 3.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je določen iztok V1 na mestu, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y=468209 in X=117614, parc. št. 649/23, k. o. Podgorje. Iz razloga prehoda na novi koordinatni sistem je ministrstvo v točki I./4 izreka te odločbe navedbo Gauss-Krügerjevih koordinat iztoka nadomestilo z navedbo koordinat: e in n tako, da se besedna zveza: »z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y=468209 in X=117614« nadomesti z navedbo: »s koordinatama e=46783 in n=118101«.

V točki 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je določen iztok V2 na mestu, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y=467943 in X=117535, parc. št. 700/4, k. o. Podgorje. Iz razloga prehoda na novi koordinatni sistem je ministrstvo v točki I./5 izreka te odločbe navedbo Gauss-Krügerjevih koordinat iztoka nadomestilo z navedbo koordinat: e in n tako, da se besedna zveza: »z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y=467943 in X=117535« nadomesti z navedbo: »s koordinatama e=467573 in n=118022«.

Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 4.1.2.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa na podlagi opredelitve upravljavca v vlogi in točk a), b), c) in d) BAT 10 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi s skladiščenjem gnoja, na podlagi strankine navedbe v vlogi ter v povezavi z Zaključki o BAT, in sicer točke a) in c) BAT 14 ter točke a) in d) BAT 15 ter 12. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe.

Ministrstvo je v točki 6.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi s predelavo gnoja, na podlagi strankine navedbe v vlogi ter v povezavi z Zaključki o BAT, in sicer točke c) BAT 19, kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe.

Ministrstvo je dodalo točko 6.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./8 izreka te odločbe in kot je obrazloženo v nadaljevanju ter v isti točki potrdilo Oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode.

Upravljavec je k vlogi predložil Oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode na podlagi tretjega odstavka 116. člena ZVO-2 v povezavi s petim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, in vsebuje sestavine v skladu z 9. členom

Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije. Upravljaec je k vlogi predložil Oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode na podlagi zahteve iz tretjega odstavka 21. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije.

Ministrstvo je na podlagi vloge, Zaključkov o BAT in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje v točki I./9 izreka te odločbe določilo druge ukrepe v zvezi z obratovanjem naprave, kot je navedeno v nadaljevanju. Razlogi in ugotovitve ministrstva za določitev teh zahtev so podrobneje obrazloženi v točki III. te obrazložitve.

Ministrstvo je v točki 8.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitve in vodenja sistema ravnanja z okoljem na podlagi elementov iz točke 1 do 9 BAT 1 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede preprečevanja in zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti na podlagi točk a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka na podlagi točk a), b) in c) BAT 3 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja na podlagi točk a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito uporabo vode na podlagi točk a), b), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito rabo energije na podlagi točk a), b), d) in delno h) BAT 8 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo nesnic na podlagi BAT 23 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejne vrednosti skupnega dušika in skupnega fosforja izločenih v gnoju na podlagi točke a) BAT 24 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, porabe krme in proizvodnje gnoja na podlagi BAT 29 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 8.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede poročanja zahtev iz točk 8.7, 8.8 in 8.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi BAT 23, 24 in 29 Zaključkov o BAT in 21. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.

Kot izhaja iz točke I./10 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 10.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za vodenje evidenc določilo v točki 8.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./11 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 10.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za predložitev poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa določilo v točki 2.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 11 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zamenjalo obveznost obveščanja o spremembah, in sicer je namesto besedne zveze »Agencija RS za okolje« zamenjalo z besedno zvezo »ministrstvo«. S 1. septembrom 2021 se je namreč začela izvrševati Uredba o spremembi Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 101/21), ki je spremenila stvarno pristojnost oziroma delovno področje Agencije Republike Slovenije za okolje tako, da je za izvajanje večine upravnih nalog pristojno ministrstvo in ne več agencija.

Iz drugega odstavka 304. člena ZVO-2 izhaja, da se za okoljevarstvena dovoljenja, izdana na podlagi 68., 82. in 86. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15) šteje, da so bila izdana za nedoločen čas, ministrstvo pa mora ob prvi njihovi spremembi ta dovoljenja uskladiti z določbami iz 116., 129. in 134. člena ZVO-2.

V skladu z drugim odstavkom 304. člena ZVO-2 je zato ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje uskladilo z določbo 116. člena ZVO-2, ki časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja več ne določa, in zato črtalo točko 12 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot to izhaja iz točke I./13 izreka te odločbe.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II. izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE, 3/22 – ZDeb in 85/25) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Postopek vodila:
Karin Malc
višja svetovalka I

Pri vodenju postopka so sodelovali:
Nives Stele, sekretarka
Janez Jeram, sekretar

Petra Bizjak
vodja oddelka
za upravne zadeve
s področja industrijskih emisij

Vročiti:
- Jata Emona, d.o.o., Agrokombinatska 84, 1000 Ljubljana – osebno